

15485

1

94 9334

Libri Sancti Efremit De
Compunctione cordis
Judicio dei ⁊ Resurre. ⁊c.
Beatitudine Anime
Penitentia
Luctamine spiritali
Die Judicii

Capitulū I

Ingeniosi/ acutissimi Sanctiq; viri Effre-
dusene ecclesie diaconi: De compunctioe
cordis: Liber primus incipit.

Caplm. I. Premittens planctum aucto-
ris pro anime sue/ institutionisq; patrū suoz
vulneribus: cum eiusdem institutiois descri-
ptione/ et accusatione/ atq; reprehensione vi-
te et institutionis sue: fratruq; suozum.

Dolor me com-

D pellit dicere: et iniquitas mea cō-
minatur mihi vt sileam. Terro-
res me ploqui vehementer per-
vigent: et delicta mea silentiū me habere com-
pellunt. Quia ergo ab vtriusq; coartor: expe-
dit mihi vt enarrē magis dolorem cordis mei
vt quoddā refrigeriū capia. Anim⁹ meus san-
ciatus est: et oculi mei lachrymas cōcupiscūt.
Quis dabit capiti meo aquam: et oculis me-
is fontem lachrymarum: vt p vulnerib⁹ ani-
me mee indefinenter diebus ac noctibus de-
fleam. Necnō etiā institutionis nostre molli-
cies/ que temporib⁹ nostris efficitur: quō re-
pleta est vulneribus et ignorātia. Elatio siquī-
dem eius: qualitatē vulnerū suozū considera-
re nō sinit. Nam institutio illa/ que fiebat in
diebus patrū nostrorū: qui in vniuersa terra
quasi quedā luminaria refusserunt: hec erat:
Louerabant quippe in ea quasi inter spinas
et tribulos/ hereticorū videlicet atq; impiorū
quasi p̄ciosi lapides ac splendide margarite.
Quozū conuersionem nimis castam ac so-
briam: ipsi inimici videntes/ imitatores eozū
fieri gestiebant. Quis em̄ humilitatē eozū
cernens: nō protin⁹ cōpungebat? Aut q̄s eo-
rum modestiam aut quietudinē intuens: nō
cōfestim amirando obstupuit? Quis amator
pecuniariarū parsimonia eozū ac nuditatem
aspiciens: nō totū mundū odio habuit ac de-
spexit? Quis fraudator aut arrogans/ sobri-
am eozū vitam attendens: nō ilico ad humi-
litem semetipm conuertit? Quis aut for-
nicator aut p̄phan⁹/ ad orationē eos cernēs
subsistere: nō statim castam ac pudicam secta-
tus est vitā? Quis vō iracundus ac furore re-
pletus: si eos attendit: nō oēm rancoris ama-
ritudinem cōmutauit. Hic em̄ positi certaue-
runt: nunc aut ibi constituti letant: quia de⁹
glorificatus ē in eis: et om̄es edificationē ani-
me inuenerūt. Nostra aut institutio rectas
deserens vias: per prurupta et aspera incedit

Ca. II

itinerā. Nō est em̄ qui ppter deū a facultati-
bus suis abscedat: neq; em̄ est qui ob eternā
vitam semetipm subiciat. Nō est mitis neq;
humilis: nō est quietus nō est firmiter stabili-
tus: nec est qui iniuriam perpeffus sustineat.
Nō est cui male dicat: et sufferat. Igit om̄es
sunt contradictores: om̄es furibundi/ et om̄-
nes pigritia torpentes: om̄es ad amaritudi-
nem prompti: et om̄es ad ornatū vestium faci-
les: om̄esq; inanis glorie cupidi: om̄es vani
actimidi: et om̄es semetipos amātes. Et em̄
qui venit institui: antequā instituāt/ alios in-
stituere cupit: et docere anteq; discat. Prius
q; erudiat/ promulgare vult leges: et anteq;
discat ordines syllabarū philosophare incipit.
Priusq; subiciat: vult habere subiectos: et
anteq; maiorū iussis obtemperet: arripit iu-
bentis officium. Et anteq; instruat: instrue-
re cupit/ ac monere vsurpat. Si aut quis in
gradu p̄cesserit: cū auctoritate quadā insolē-
ter in moribus imperat. Si autē ex locuplete
paup fuerit: honores sibi cōfestim expetere
vsurpat. Si vero ex inope: de requie sciscita-
tur: si oparius fuit: digitos cōtinuo studet te-
neros ac delicatos habere. Quis est itaq;
qui nostrā institutionē nō defleat. Abrenūci-
antes siquidem seculo: que terrena sunt sapi-
mus. Et quidem agricole cōtempserunt ter-
ram: et nos qui videmur spirituales esse: colli-
gati sumus in ea. Nescimus ad quid vocati
sumus. O fratres charissimi: vbi venimus?
Ad continentiam vocati sumus: et elcarū ex-
quisitarū industriam adhibemus. In nudita-
tem venimus: et de amictu vestimentorū con-
tendimus. In subiectionē vocati sumus: et im-
perantibus contradicimus. In modestiam et
quietem venim⁹: et om̄es quasi fere agrestes
efficimur.

Ca. II. Accusans duriciā cordis nostri/
tarditatēq; nostrā ad compunctionē/ cōuer-
sionem et penitentia: cū exhortatiōe ad hmoi
agenda: et doctrina quō agi debeant exempla
patrum confirmans: et ad illorū imitationem
nos prouocans.

Egentes non

I agnoscim⁹: et audientes nequaq;
in aures nostras percipimus. Si
aliquis conficiens iter/ homicidium ppetra-
tum repente agnouerit: vultus eius ilico im-
mutat: et cor eius pauore concutit. Prophe-

tas et apostolos legimus interfectos: et risus preferimus. Et quid dico prophetas et apostolos? Ipse dominus/verbum patris/pendisse in ligno et propter peccata nostra promptum esse audiuius et legimus: et elata ceruice contempnimus et ridemus. Sol non potuit ferre domini nostri contumeliam: sed claritatem sui luminis conuertit in tenebras/nos autem a tenebris malicie nostre conuertiri nolumus. Caelum templi quod nihil deliquerat/a semetipso scissum est: nos autem propter peccata nostra/cor nostrum compungi non cupimus. Terra iugiter pertremiscens a facie domini sub pedibus nostris commouetur/ut nobis metu inincutiat/et nec sic ob nostram duriciam formidamus. Urbes absorptae sunt/et loca ab ira domini desolata sunt/et nec sic trepidamus. Sol semel iterum meridianis horis super nos obsecratus est/et nec sic corde expauescimus. Bella persarum/ac diuersarum gentium barbararum commota sunt/et regiones nostre desolate sunt ut nos metuentes deum penitentiam ageremus cum indigeamus penitentia non dierum aut mensium/sed temporum plurimorum/et nec si quidem conuerti volumus. Penitentiam itaque agamus fratres/ut peccatorum nostrorum propitiato rem deum habere possimus. Deprecemur eum/quia exacerbauimus eum/ humiliemus nos ut nos exaltet. Plangamus/ut consoletur nos. Projiciamus a nobis consuetudinem malam/et quasi vestimentum/virtutem animi induamus/ maxime nos qui hanc conuersationem angelicam permeruimus. Etiam dilectissimi assumamus mensuram ac regulam bonam illam atque perfectam patrum nostrorum. Ne hodie ipsum a quo potum accipias/et crastina vina percipias. Ne hodie discalciatus/et crastina diuersa calciamenta requiras. Ne hodie cilicinam vestem/et crastina trilicem induaris. Ne hodie vilissimo habitu et crastina compositus et ornatus incedas. Ne hodie mitis et humilis/crastina vero petulans ac superbus. Ne hodie quietus et obediens/crastina turbidus et contradictor existas. Ne hodie in fleuissis et lamentatione/et crastina risus cum cachinno peccatiter proferas. Ne hodie super nudam humum quiescas/et crastina lectuli mollicie delecteris. Sed ad unam regulam charissime te metipsum astringe/ per quam possis deo placere/et tibi metipso/ac proximis tuis utilem te exhibere. Si autem mortificaueris te metipsum et solus es/noli discernere/si ab alijs tibi ministratum fuerit. Si autem cum multitudine fueris/audi dominum deum dicentem. Quicquid modum

vultis/ut faciant vobis homines/et vos facite illis. Si vero necesse fuerit ut tibi propter mortificationem corporis ministret/attende ne primo tuo in aliquo inferas lesionem. Propter hoc enim perfecti patres fundantes semet ipsos/in unam regulam consummati reperiuntur. Quicquid a principio arripuerunt usque ad finem vite nullis negocijs impediti integrum seruauerunt. Usque ad quinquagesimum siquidem et eo amplius annum exigentes/in nullo ceptam regulam mutauerunt/id est continentiam bonam atque irreprehensibilem/ elscarum abundantiam ac lingue intemperantiam cohibentes/sectantes autem humilitatem cordis/manluetudinem quoque et fidem/nec non et charitatem/que perfecte ac spiritualis edificationis vinculum est. Super his autem omnibus paupertatem voluntariam/et ab omnibus negocijs terrenis quietudinem et vitam pudicam/ac sobriam/vigilantiam quoque et orationum instantiam/cum compunctione cordis et fletibus et non tantum risum/sed et subridere precauebant. Superbia autem ab eis omnino calcata est. Freneque ac furoris feruor frigit in eis. Aurum apud eos aut argentum pro minimo ducebant/et horum omnium contagione semel emundati sunt. Idcirco et deus habitauit in eis/et in eis glorificatus est. Qui videbant eos et qui audiebant de eis/honorificabant deum. Idcirco unusquisque nisi se emundauerit ab omni re nequa et a sordidis quoque cogitationibus/cocuscisceniarum quoque malarum/nec non et a furore atque inuidia/superbia quoque ac vana gloria/odio et detractatione/contradictione/ac verbositate/et inordinatis actibus/que odit deus/auerrat semetipsum ac procul faciat/nequaquam in eo habitat deus. Dico namque mihi. Si quis te in lutum ceni proiecerit/et ibi spiritus te effecerit/libenter hoc feres. Si tu cum sis cinis et vermis superstinere non potes/quo vis impolutum deum/qui cum sanctis et in sanctis requiescere solitus est/ut in te cum sis totus fetidus/et cenoso horrore repletus inhabitet.

Capitulum III. Exhortans nos ad mundificationem tam propter celestia bona nobis promissa/ quam propter cauenda picula diei iudicii improvisae supuenientis/ quicquid modum in diebus hoc contigit/ timorem ex scripturarum completionem exaggerans.

Ideo fratres

charissimi/ mundemus nosmetipsos

III

La. III. Persuasive concludens vt vo-
lens saluari pperet ⁊ festiner: pu chras ad h
inducens similitudinū compationes atqꝫ ra-
tiones: cum incussione timoris ppter carna-
les passionēs ⁊ vitia nostra: subiūgens tandē

Si ergo salua

q
ri vult: pperet ⁊ festinet. Et qui
vult introire in regnū: ne velit in-
curiosus existere. Et qui vult liberari a gehē-
na ignis/ legitime colluctet: ⁊ q̄ immortales
vermes effugere: vigilans debet esse ac sobri-
us. Qui exaltari desiderat/ semetip̄m humi-
liet: ⁊ qui gaudere desiderat/ lamentet et lu-
geat. Qui diligit introire in thalamū: reluce-
tem lampadem/ ⁊ oleū sibi sumat in vasculū.
Qui expectat in illis nuptiis inuitari/ splēdi-
da indumēta possideat. Luitas regis nostri
exultatione ⁊ leticia plena est: imensitate des-
coris ac luminis radiat: dulcedine insatiabili
suauitateq; reūdat: vite quoq; eternitate
exundat. Lōmorātib⁹ in ea/ abunde hec oīa
largiter pfluūt. Qui ergo cupit esse ciuis re-
gni: ad hec que memorauim⁹ festin⁹ occurrat.
Dies em̄ cōcludit: ⁊ nemo nouit/ quid sibi ī
itinerē hui⁹ vite cōtingat. Quēadmodū em̄
si q̄s viator arripiens itineris sui longum in-
teruallū: discubens obdormiat vsq; ad vespē-
rum: deinde exp̄gefactus/ p̄spiciat qd̄ iā clau-
ditur dies. cū ceperit pperare: repente effici-
antur nubes. grandines. tonitrua quoq; et
fulgura/ ac pressura eū vndiq; cōturbatiōes-
q; circūdēt: ita vt neq; ad māsionē valeat p-
uenire: neq; ad locū illū/ seuiēte tempestate
diuertere. Sic ⁊ nos/ si ī hoc tpe negligam⁹
huiusmodi penitentiā/ sustinebimus vltio-
nem. Incole em̄ sumus in hac vita/ atq; pere-
grini. festinemus ergo in patriā ⁊ ciuitatem
n̄rā/ locupletes ac diuites remeare. He-
gociatores sum⁹ spirituales. querētes precio-
sissimā margaritā q̄ ē christ⁹ saluator n̄r: gl̄ia
n̄ra ⁊ thesaur⁹: q̄ a nullis latronib⁹ inuadit v̄l
furatur. festinem⁹ q̄ possidere eū. Bt̄us nāq;
ē/ etiāq; bt̄is: q̄ festinauerit possidere eum.
Possidendo nāq; eū/ gloriā pmeremur. Ahi
serabilis autē ē/ q̄ creatorē vniuersorū posside-
re neglexerit. Ihmōi em̄ hō sponte se in p̄nici-
em tradit: nolēs possideri ab eo. Nunquid
ignoratis charissimi. qz palmites sum⁹ ex vi-
te verissima/ q̄ ē christus iesus? Elideat itaq;
vnusquisq; v̄m: ne infructuosus existat. Pa-
ter em̄ vitatis: afferētes fructū vites studio-
se excolit: vt ampliorē pferāt fructū: q̄ aut nō
ptulerit fructū: abscidet ⁊ extra vineā p̄cie-
tur: vt ignis incendio cōcremat. Propter qd̄

attendite vosmetipsos. ne infructuosi inueniamini. et excisi in escā ignis tradamini eterni. Semen optimū sumus. qđ christus patfamilias. qui ē celi et terre conditor. semiauit. Ecce iam messis aduenit. et messorēs iam falces ad metendū pparatas in manibus tenēt. Videte itaq; ne quis vīm zizania inueniat. et colligatus in manipulos. eterne flamme ardoribus cōflagret. Nondū intelligitis frēs. qđ terribile nob̄ transiretandū est pelagus. Qui pfecti fuerint. et viri sapientes et negotiatores iam paratū habentes questum merce monij. cū gaudio expectāt. qñ eis vent⁹ aspiet. et trāsirentes hoc pelagus. ad portū vite eterne pueniūt. Ego aut̄ et q̄ mihi sunt similes. cū p diuersa huc illuc attrahimur et extollimur. nequaq; in corde nostro sollicitudinem gerimus. qđ necesse est nobis hūc transitū transire. Cū primēscō ne subito ventus aspiet. et inueniamur imparati. et tūc vinctos nos manibus mittant in tenebras exteriores. vt ibi dies negligentie nr̄e atq; segnitie defleamus. cernētes quidē alios exultantes et letantes. nos vero in tribulationibus et laborib⁹ cōstitutos. Portus nanq; ille negotiatorū est. et vnusquisq; in suo patrimonio exultat. et in suo mercimonio letat. Nescitis dilectissimi. qđ rex regū. ad filiū sui nuptias nos inuitat. Quid negligimus. et nō festinamus. hic nob̄ indumēta splendida. et lāpades relucētes. et oleū in vasculis nostris assumere. Si aut̄ qđq; vsurpauerit introire. vestē nō habens nuptialem. aduerte qđ hmoi patiat. Subente em̄ rege. alligabūt eū manib⁹ et pedib⁹. et mittēt in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stridor dentū. Timeo em̄ charissimi ne carnales passionēs de thalamo illo nos eiciant. ne habitū solūmō extrinsecus ostendamus. et habētes carnales passiōes. intrinsecus langueamus. Exterior. siquidē habit⁹ vbi mens nr̄a habitet. ostēdit. Ornatus q̄ppe vestīū indicat. qđ ea que terrena sunt sapimus. Per studium clarioris amict⁹ habet et nō claritate nudi esse dinoscimur. Escarum vero suauitas. gule nos eē subiectos cōmendat. et p amorem placendi nobis. inanis glorie cupidi eē dinoscimur. Accidia aut̄ pigritia nos torpere demonstrat. cupiditas plimuz possidendi nequaq; nos desiderare christum ostēdit. Inuidia etiā nos iudicat vitorū seruitutē eē subiectos. Per linguā aut̄. qđ cor

desiderat. pdicat. Que em̄ cor desiderauit h̄ meditat et lingua. et sepe p labia dephendunt mētis occulta. eo qđ os nostrū pateat. nō habens ostiū nec custodē. et sermo noster indifferenter prorūpens egredit. Per sermones aut̄ sepe cor nostrū inimicus latrocinat facilitate verborū. os em̄ cū nō seruat cū corde mysteria furant ab eo cogitatiōes. et cū putauerit cor apud se retinere mysteria. oris intemperantia publicat. et cū arbitratus se ab aliq nō intueri pfmōes denudat. Suauitas enī detractionis. odio eam repletā esse demonstrat. Ne ergo decipiat quisq; putans se eē aliquid p religionē. qđ videt extrinsecus. Si em̄ putauerit quis fallere fratrem suū. religionem simulās. semetipm fallit ac decipit. Ecce em̄ ex cōuersatione ipsius. falsa ei⁹ religio demonstrat. Si aut̄ cupis cogitatiōes cordis eius addiscere. accede ad os eius. et discē ab eo. vtrū de terrenis. an de celestibus cogitet. de spūalibus. an de carnalib⁹. de voluptatibus. an de continētia. de affluentia possidendi. an de voluntaria paup̄tate. de humilitate an de elatione arrogantie. de charitate. an d odio. Ex thesauro em̄ cordis. cōsuevit em̄ os cibos pferre his. que ad se accesserūt. Ex meditatione quoq; lingue et cōuersatione hoīs. quid cor desideret. vtrū christū aut p̄ns seculum cōprobat. Et inuisibilis anima qualis sit siue bona siue mala. pactus corporis sui cōspicitur. Que quidē naturaliter bona est. sed subintrante malicia. p lit̄ erū arbitriū cōmutat.

Ca. V. Excludens errorem. ne quis putet passiōes supradictas esse naturales. ostēdensq; ex compatione libere voluntatis ad Agricolam. quō circa hmoi passiōes. voluntas inserat aliqñ vtutes optimas. aliqñ consuetudines pessimas. quō etiā diuinas scripturas habeat pro consiliatoribus. quos si deserendo oberrauerit. et penitens ad legislatorē recurrerit. cū pietate suscipiat.

Ec quisquāna

naturales asserat passiōes. ne qui cūq; asseruerit. culpatus existat. Attende teipm ne bonā conditionē. boni dei. ad crimen deducas. fecit em̄ deus omnia bona valde. naturā quoq; nostrā bonis operibus decorauit. Si quis aut̄ fm naturā esuriat. nō inculat. si in mensurā sumperit cibū.

si aut edens mensurā excesserit / denotatur. Naturalem namq̃ esuriem quis nesciat. Nilominus si fm naturā quispiā sitiāt. nō erit in culpa / si potū ad mensurā pceperit. si vero modū in bibendo excesserit. debonestat̃: q̃a naturalis est sitis. Rursum si fm naturā q̃s dormiat / nō incusat / sed ad mensurā dormiat. si vero supra naturā somno indulserit / aut eneruatū semetipm sopori atq̃ iercie tradat prodit natura ppria q̃s somni consuetudine supat. Natura siquidē et consuetudo. vtrūq̃ ptiū pdicatores existunt. Natura quippe indicat seruitutē. cōsuetudo aut significat voluntatē. Ex vtroq̃ em homo consistit. Voluntas aut cū liberaz habeat facultatē. quasi quidam agricola esse videtur. Inserit namq̃ in hominis natura quēadmodū voluerit. aliquid quidē virtutes optimas. aliquid vō consuetudines pessimas. Hoc aut modo consuetudines inserit malas. In esurie q̃dē. gule libidinem. In siti aut bibendi copiam. In sopore vō eneruationē / et infatibilem somnū. In obtutibus vero oculorū. pessimos et volatiles sensus. in veritate mendacium. Inserit aut rursum virtutes optimas. In cibo quidē abstinentiam. In siti aut tolerantiam. In somno vigilias. In mendacio veritatē. In oculorū obtutibus / castitatem. Voluntas siquidē nostra cum sit forma agricolae / in momēto oculi euellit consuetudines malas. et quēadmodum voluerit virtutes inserit bonas. eo q̃ ipam naturam possit supare ac vincere. Et quidem natura est / p quā opationes gignunt. Agricole aut hui⁹ volūtatis sunt diuine scripture cōsiliatores ac magistri. docēt namq̃ agricolam nostrū / quali modo psuetudines malas euellat. et quō virtutes bonas inserat / studiumq̃ adhibeat. Clerū q̃tū velit sobrius agricola noster et industrius extiterit. absq̃ magisterio diuinarum scripturarū / sine viribus est et indoctus. Diuinarū aut scripturarū instructio / intellectū ei retribuit ac virtutem. ita vt ex ramis pprijs / optime ei largiant̃ virtutes cum eas in ligno nature inseruerit. Ita vt fidem bonam / in suam pfidiam inserat. Spem quoq̃ in desperationem suam / dilectionē vero / in odium. et scientiam in ignorantiam. et laudem / in ignobilitatem suam. rursumq̃ inserit immortalitatem in mortem suam. Si autem voluerit noster agricola. pertinacia propria consiliatorem suum ac magistrum / dese-

rere. Diuinarum quoq̃ scripturarum eloq̃a inuenitur aduersis an fractibus oberrare. et in cogitationibus malis incedere / consuetudines quoq̃ pessimas que extra naturā sunt congregare. atq̃ in suam naturam inferere. id est. perfidiam. desperationem. odium. inuidiam. superbiam. inanem gloriam. gule libidinem. nimietatē bibendi. contradictionem contentionem. et cetera nō nulla hmoi. derelinquens namq̃ legislatozem. et ipse ab eo nihilominus derelinquit. Si autē denuo penitentia ductus / semetipsum agnouerit: ita vt legislatori suppliciter procidat et dicat peccauit quod te dominū meum et magistrum dereliquerim: protinus legislator / cum sit amator hominum / pro sua pietate suscipiet eum. et prestabit ei intellectum bonum et virtutem vt rursum nature sue terram valeat operari. euellere quoq̃ ex ea cōsuetudines pessimas deinde largietur ei vt virtutes bonas et optimas / pro his possit inferere. pro quibus valeat coronam sibi ac laudem acquirere. Et q̃ dem esurit fm naturam. sed ad continentiaz studet. sitit nihilominus. sed sustinet patienter. desiderijs stimulat. sed sobrietatem exerceat. grauat. somno. sed vigilare contēdit ad glorificationem dei. pigritia quoq̃ torpescit / sed aperto ore personat in diuinis laudibus / quo pigritiam possit vincere. Itaq̃ in tali certamine. laudem pmerebitur et coronā. Coronam quidem quia superauit naturam. laudem vero quod sibi virtutes acquirerit. bonas.

La. VI. Occasione pretactorum gratias agens. cōmendansq̃ diuinam clementiā. benignitatem et misericordiam. cum commemoratione plurimorum dei beneficiorum. vt ad eius dilectionem nos prouocet.

Loria itaq̃ nūc

g clementie eius et confessio benignitatis eius. quando ita misericors perhennis existit. Quis pater. suos sic diligit filios. Luncta nobis bona impartiens affluenter. et omnia nobis dispensans pulcherrime. Sanat vulnera anime nostre. et contempta nobis. longanimiter suffert. Vult enim saluos nos omnes fieri / omnes cupit sanare.

Capitulum

re / et oēs vult regni sui fieri possessores. vult etiā vt voluntatis nre arbitrio cōteram⁹ oīs languoris nostri duriciā. et qđ ē difficile ad sanandū. ipse sanitatē impartit. **Q**uē aut qđ facile recipit sanitatē. h vult vt ppria industria ac voluntate curem⁹. vt a volūtate ei⁹ gloriā mereamur. Et qđē pigrū si inspexerit vulneratum / idcirco medelā sanitatis imponit: vt os ei⁹ ad glorificationē bonitatis sue aperiat. **P**ctōi quoq; pctā dimittit: vt erigat eum / et alacritate faciat. Infirmiorē si viderit / veloci⁹ ex audit: neq; pusillaminis fiat. **L**ū aut patiens aut longanimis ostiū ei⁹ pulsauerit: tā incolunitatis quā etiā mercedis p̄mia adipiscit: p eo quod nō defecerit postulādo. **P**oterat em nō petētib; nobis vulnera aie nre sanare: et ad bonitatē inuitos nos adducere. s; h facere nō vult: ne volūtas nostra diuinis laudib; defraudet. Et quidē nos negligim⁹ q̄rere eum et cūctamur inuocare eū: ipse aut nos diligit. et ipse misere. **I**pse nos redemit: et ipse suscepit. **I**pse illuminat oculos mentis nre: et ipse nobis compunctionis sue grām p̄bet / et dilectionis vt crucis ei⁹ suauitatē / ac dulcedinē gustātes indefinēter eū ac iugiter desiderem⁹ / et pquiramus. **B**ūs ille q cū gustauerit dilectionez eius / et desiderauerit eū: pparabit semetipm vt charitate eius inenarrabili repleat. **Q**ui aut repletus fuerit charitate ei⁹ / aliā dilectionem nō recipit in semetipso. **C**harissimī qđ nō talē diligat dñm: **Q**uis nō bonitatē ei⁹ adorando cōfiteat ac p̄dicet? **Q**ualē vō excusationē habebim⁹ in die iudici / si tantā neglexerimus salutē? **Q**uid dicem⁹ / qz nō audiimus / nō cognouim⁹? **Q**uid facere debuit qđ nō fecit nob? **N**ōne ex inensa altitudine et benedicto sinu patris / vsq; ad nos se humiliando descendit. **N**ōne cū inuisibilis existeret / nobis se p̄buit ad videndū. Et cū esset ignis immortalis / nōne ppter nos incarnat⁹ ē? **N**ōne vt nobis libertatē tribueret / palmis in faciem xberatus ē? **A**dmirandū et plenū timoris / ac tremoris negociuz. **A**h an⁹ lutea q ex limo terre formata fuerat / alapis pcussit faciē cōditoris celi ac terre. **N**os autēz miseri atq; infelices. cū simus imortales et terre cinis / vsq; ad sermonē inuicē ferre nō possum⁹. **I**lle cū esset immortalis / nōne vt nos viuificaret / prulit mortē? **N**ōne sepultus ē / vt nos secum resuscitaret? **N**ōne ex vinculis inimici nos absoluit / et alligans eū / ad cōculcandum

cum nobis tribuit potestātē. **I**nuocauim⁹ eū aliqu / et nō exaudiuit nos. **P**ulsauim⁹ ad ianuam eius. et nequaqs nobis apuit. **N**ā et si tibi morā fecerit ad audiendū / h vtiq; tibi multiplicatā mercedem / pro tarditate restituet.

Ca. VII. Acriter increpās eorū ignauī: am qui huic seculo renunciauerūt / et tñ carnalia et terrena requirūt / multis eos cōmouēs exhortans et terrenis rationibus / exemplis / atq; piculis / vt ad compunctionē et penitentiā incitentur.

In quo huic se

iculo renunciaſti chariſſime? **E**o qđ rurſum requiem ſecularem requires. **I**n tribulationē quippe vocatus es. et tu de refrigerio p̄cūtar. **I**n nuditatē iuſſus es ire / et ecce veſtimentozū ſtudiū adhibere cōtendis. **I**n ſitim qđ vocat⁹ es / et aquā renuens. vinū bibere delectar. **A**d plū nihilominus inuitat⁹ es. et inermis ingredi cupis. **A**d vigilias qđ vocat⁹ es. et inercia ſomni reſolueris. **A**d flendū et ad lamentandū vocatus es et tu cū cachinno riſus effundis. **I**n charitatē vocatus es. et tu odiū exerceſ in fratrē. **I**n ſiiectionē vocat⁹ es et cōtradiciſ. **I**heredem te regni ſui vocauit / et tu q terrena ſunt ſapis. **I**n māſuetudinē et humilitatē vocat⁹ es. et ſuperbus et elatus incedis. **E**t quid in die illa dicturus es cū a chriſto audies. qz humiliat⁹ ſū ppter te / aut egen⁹ effectus ſum. **S**z qz nudus fui ppter te / aut eſuriui aut ſitui / et dilexi te in toto corde meo / et proximum meum ſicut meipſum. **N**e velis ignorare / quia cogitationes tue et ſermōes tui ſcripti ſunt / et conſcientia tua que tecū opata ē / arguit te ſi mē tiri volueris. **A**ut neſcis. quia omnis creatura. cum metu nimio ac tremore tribunali ei⁹ aſſiſtit. **M**ilia miliū et dena milia angelozū circūſtant. et tu mē tiri te putas et dicere. qđ ppter te hec vniuerſa ſuſtinui. cū nihil omnino ptuleris. **E**lide ne duplicē vltionē pſoluas. malozū vicz actū ac falſitatis. **S**z ſurge et expgſcere a ſomno. et cogitationes tuas aperire. intra temetipm. et pſpice. qz iā claudit dies. **S**ed et iam hoc frater intellige. qz fratres nri q heſterno nobiſcū pariter loq̄bant vesp̄e hodie nobiſcū nō ſunt. ſed ad dñm ſuū ac noſtrum vocati perrexerunt. vt vnusquisq; eozum negociationis ſue queſtum oſtēdat

Ecce nunciā discē de hesternō atq; hodi-
erno die. quō hestern⁹ qdē qsi flos matutin⁹
excessit. hodiern⁹ xō qī ymbra vesp̄tia trāsiet.
Contemplare etiā questū negociatiōis tue.
si fecisti fin dñi imperiū. Ut em̄ velocissimus
cursus. dies nostri p̄tereūt. Beatus ergo q
sibi questum p singulos dies huiusmodi ne-
gociationis acquirit. vt congregatū eū in vi-
tam eternā p̄cipiat. Quid aut tu dilectissi-
me negligis. et incuriosus existis? Quid tāq;
vino inebriaris accidia? Quid exacerbās te
metipm? māsiōi nāq; i hoc mūdo facta ē. quē
admodum quidā duo viātes. in itinere sibi in-
uicem occurrentes in suū singulip̄gentes ho-
spitiū. vesp̄e aut factō mansit vnusquisq; qua
potuit puenire. et factō diluculo ab inuicē dis-
cesserunt. Intellexit nāq; vnusquisq; eorum
quid habeat in domo p̄pria. diuicias an pau-
pertatem. requiē an tribulationem. ita et nos
in hoc seculo sumus. Abānsioni nāq; assimila-
tur hec vita. Ex ipsa em̄ vnusquisq; in suo di-
uiditur loco. et intelligit quid habuit an recō-
ditum. Neq; em̄ vnusquisq; nostrū ignorat
quid premisit in celis. orationem cum lachry-
mis. an cū puritate vigilas. an psalmodiam
cū compunctione cordis. aut abstinentiā cū
humilitate. an terrenorū renūciationem. an
charitatem non fictam. et desiderii christi. Si
hoc tu p̄misisti. scito te incunctanter ad requiē
em̄ pergere. Si vero nihil horum premisisti.
p̄didisti fili charissime animā tuā. Quid i hac
mansione exasperas p̄ximū tuū? Abane em̄
ab eo sepandus es. Quid aut sup̄bis aut in-
solecisci? Quid aduersus p̄ximū tuū tristis
ambulas. cui on⁹ portare debueras. Quid
aut te sollicitudo escaū aut opimentorū ma-
cerat? Quidat iumentis escam ipsorū. te nō
nutriet? Qui em̄ diurne glorificas. qui expe-
ctas heres fieri regni eius. de esca et opimen-
to conquereris. Qui mortificasti temetipm
mūdo. que terrena sunt sapis? Quid temet-
ipsum fallis ac decipis? Quid medicū exaspe-
ras nolens sanitatē recipe. et tpe curationis
vulnera tua occultas. et medicū iculas. quod
nō sis consecutus incolumitatis remedium?
Tempus tibi penitentie datū est. et agere pe-
nitentiam negligis? Quid ergo inculcas legis-
latorē. quod mortē tibi induxerit. cū tu incur-
iosus existis? Nūquid dices mortē in illa ho-
ra necessitatis. sine me penitentiam agere.
Vigila dilectissime vigila. vt laqueus sup̄te
hora illa nō adueniat. et tunc obstupefcas et

ad conscientiam tuā recurras et dicas. Qūo
elata ceruice ambulāte me. oēs dies mei trās-
acti sunt. Qūo tempus meū in cogitationi-
bus terrenis sup̄ fluo p̄terijt? Que erit vali-
tas. si hoc reputas quādo hora mortis instite-
rit. nec concedit nobis in hoc seculo amplius
cōuersari. Pone itaq; mētē tuā ad hec que
narrant. Introeant in aures tuas. que a dño
dicta sunt. Crede eius sermonibus. Aut enī
quia et de ocioso verbo reddituri sumus ratio-
nem. in illa die iudicij. Sufficit autē nobis ad
metum solus hic sermo. si conscientia nostra
sobria fuerit. Si aut quādā leuitate per diuer-
sa animus puagatur. neq; ipsa que sunt scri-
pta intelligit. neq; ea que dicuntur auscultat
com pat̄ hmoi fistule recipienti aquā. et nō sci-
enti quō eam p̄trāsīt. Quis ergo putas nō
defleat. quia dñs orbis terre tam per se quā
etiam per pueros suos p̄phetas et apostolos
clamat et p̄dicat. et qui audiat nō ē? Que sunt
aut que p̄dicant ab eis? Ruptie parate sunt
inquiunt. et altaria mea imolata sunt. Spon-
sus cum claritate et magnificētia in thalamo
residet. et cū gaudio intrantes recipit. ianue
parent. ministri festinant. Predicatores con-
uolāt. Priusq; ianue claudant velocitate pe-
dum concurrunt. ne nobis foris remanere cō-
tingat. et q nos introducat. vltorius non erit.
Sup̄bis aut nō est qui intelligat. nō est qui
studiū adhibeat. et ignauia et cura seculi hui⁹.
mentē nostrā quasi cathena colligat et p̄strin-
git. Diuinas quidē scripturas recte scribim⁹
et recte plegimus. recte aut eas audire nolu-
mus. quia que illic inserta sunt. p̄ficere recu-
samus. Quis putas aliqui p̄gre in longin-
quā viam. sine viatico p̄fectus est. quēadmo-
dum nos proficisci volumus. hic aut alimen-
ta req̄rentes. nihil ad p̄fectionē nostrā p̄fe-
rimus. Beatus qui cū fiducia pergit ad dñm
portans sine defectione viaticum. vt nullam
penuriam patiat. Ecce decem virgines
lampades accipiunt. et serui negociantur. ex-
pectantes dominum suum. cognoscētes qd
accepit regnum suum. et venit cum claritate
et virtute multa. coronare seruos suos. qui ac-
cipientes ab eo pecuniam. optime in ea mer-
cati sunt. interficere autem inimicos suos q
regnare eum super se noluerunt. quēadmo-
dum si media nocte profundo sopore. natura
hominum occupata. repente de celo sonus ef-
ficat magn⁹. et tonitrua terribilia. et corusca-
tiōes. expectisibito dormiētes. colat vñ⁹ qsq;

Capitulum

VIII

que sua sunt / siue bona siue mala: qui autem mala gesserunt / iacentes super lectum suum percutiunt pectora sua / quia non est quocumque fugere et abscondere. vel super his que gesserunt penitentiam agere. Cetera enim quassat et tonitrua timore concutunt / fulgura pauore commouent. Tunc obtinebit eos profunda obscuritas. ita ut hora illa / fulgur velox repente totam commoueat terram. Tunc enim cum timore de celo buccinant / et suscitant dormientes / excitant quoque eos qui a seculo dormierunt. Et tunc cum suis virtutibus commouebuntur. et terra vniuersa quasi aqua maris / a facie glorie eius contremiscet. Ignis siquidem terribilis discurrat ante faciem eius. emundans eam ab iniquitatibus quibus fuerat contaminata. Infernus portas suas que a seculo sunt patefaciet / mors destruetur / puluis qui putruerat. id est humana caro / audies vocem tube viuificabitur. Clere enim miraculum est intueri / quomodo contra ictum oculi in infernum. quasi multitudo piscium in mare enutrita ita et innumerabilis copiosaque ossium multitudo humane nature. vni quodque eorum curret / propriam iuncturam inquirens. surgentes quoque clamabunt omnes et dicent. Gloria ei qui nos congregauit / et propter suam clementiam resurgere fecit. Tunc iusti exultabunt / et sancti letabuntur. et veri et perfecti monachi consolabuntur. et a labore abstinentie sue requiescent / martyres coronabuntur. apostoli ac prophete glorificabuntur. Beatus qui premeruerit in hora illa videre / quomodo cum gloria accipientur in nubibus / obuiam immortalis sponso. omnes qui dilexerunt eum / et festinauerunt perficere omnes voluntates eius. ut enim unusquisque hic / ad excelsa puolat premiorum. et quemadmodum hic unusquisque se emundauerit / sic eius gloria intuebitur. et quomodo quisque desiderauit eum. sic satiabitur dilectione eius. Admirabitur etiam primus adaz in hora illa videns magna et terribilia / quomodo ex eo solo et coniuge eius / in mense nationes et multitudines producte sunt. Magis autem ammirabitur glorificans conditor deum / quomodo ab vna natura / et ex vna creatura exortum in regno celorum et in paradiso / et in inferno. sortem pro suis meritis suscepit. Gloria soli sapienti deo.

La. VIII. Inducens ex superiorum recordatione compunctionem et querelam auctoris miseriam suam confitentis ac misericordiam dei / fratrumque suorum preces implorantis / sollicitudinem quoque carnalem disuadentis

et ad negotiationem spiritalem atque vite. et negotiorum suorum rationem per singulos dies faciendam / exhortantis.

Strissimi recor

C datus sum hore illius et intremui. consideravi illud horrendum iudicium / et expaui. Leticiam quoque que est in paradiso / et ingemiscens fleui / usque non remanserit in me. Et ut amplius ficerem / quia negligentia et elatione preterii dies meos. et cogitationibus sordidis / anni mei finiti sunt. Quomodo elapsi sunt / non consideravi / quomodo transierunt / sentire non potui. Dies mei defecerunt. et iniquitates mee multiplicatae sunt. Iheu mihi charissimi quid faciam in compunctione hore illius / quam mihi noti mei circumfeterint / qui me beatificabant / huius religionis habitum contemplantes. ab intus autem vas plenum erat iniquitate et imundicia. et eum qui scrutatur corda et renes obliuioni tradideram. Clere perfusio ibi est / etiam miserabilis qui illam confusionem exceperit. Amator hominum benignissime / adiuro te per miserationes tuas / ne me a sinistris tuis statuas. cum his qui te exacerbauerunt ne dicas mihi nescio te / sed tribue mihi propter multam misericordiam tuam indefinenter compunctionem et fletum. et humilia cor meum et sanctifica / ut fiam templum gratie tue. Nam et si peccator sum et imple gessi / tamen ad ianuam tuam iugiter pulso. Et si piger sum et incuriosus / atque viam tuam incedo. Fratres mei dilectissimi obsecro vnanimitate vestra festinate placere deo. Dum tempus habebitis plorate in conspectu eius diebus ac noctibus / cum oratis et psallitis / ut eruat nos ab illo interminabili fletu / et stridore dentium. et age benigne / et a vermibus immortalibus / ut in regno suo gaudere nos faciat / in vita illa immortalis. ubi fugat dolor / tristitia / et gemitus. ubi neclachrymis aliquis. nec penitentia indiget. ubi non est timor et tremor. ubi non est mors et corruptio. ubi non est aduersarius et impugnator. ubi non est exacerbatio et ira. ubi non est odium et inimicitia. sed omnino gaudium et leticia et exultatio. et mensa spiritualibus cibis plena / quam preparaui deus diligentibus se. et beatus qui premeruerit eam / infelix autem qui fuerit priuatus ab ea. Obsecro vos fratres charissimi effundite super me viscera vestra. et precamini pro me peccantes benigno et amatori hominum vni

nito filio dei. vt faciat mecum misciam: et liberet me a multitudine iniquitatum mearum: et collocet me inter macerias beati paradisi. vt vobis hereditas ei: / vicinus efficiar. eo quod vos estis charissimi filii. ego vero quasi canis abiectus: vt projiciatis super me micas de mensa vestra vt impleat in me quod scriptum est. quoniam catuli edunt de mensa filiorum. Ita dilectissimi mihi effundite super me orationes vestras. et venite festinemus ad vitam nostram. Omnia enim quasi vmbra pretereunt. **Q**uiamus etiam mundum hunc. et omnia que in eo sunt. Sollicitudinem quod carnalem preter salutem anime nostre nullam habeamus: sicut et dominus noster ait. Quid enim proficit homini si mundum lucratus fuerit vniuersum: aie autem sue detrimentum patiar. Aut quam dabitur redemptionem paupum suorum? **N**egociatores sumus? spirituales o dilectissimi comparati sumus? negotiatoribus? **C**onsiderate que dico fratres. Secularis negotiator per singulos dies lucrum seu dispendium supputat: et si detrimentum sustinere se intelligit: festinat ac sollicitudinem adhibet et commodat. quanto mercimonium suum saluum restituat. Ita et tu dilectissime per singulos dies: vespere et mane. diligenter considera: qualis se habeat mercimonium tuum. Et ad vespam ingredi in cor tuum. et scrutare temetipsum: et dicito. Putasne in alio acerbaui deum? **N**e vbi otiosum locutus sum? **N**e immoderate egi? **N**e irritaui fratrem meum? **N**e aliquod detractum habui? **N**e forte psallente mihi: cor meum et mens mea fantasmas seculi cogitauit? **N**e forte concupiscentia carnalis super me irruit: et ego libenter assumpsit? **N**e sollicitudinibus terrenis superatus sum? Si in omnibus his damnatum tibi illatum intelligis: festina quanto melioribus commodis repareris. Ingemisce ex intimo corde: profer ab oculis lachrymas: ne idcirco rursum detrimentum sustineas. Et facto diluculo iterum eadem meditare et dicito. **Q**uoniam putas non ista transiit. Lucratus ne sum in ea mercimonium meum? Putas mens mea vna cum corpore vigilauit? Si oculi mei lachrymas produxerunt? **N**e cum genua in oratione per noctem posui: in sopore somni deductus sum? **N**ec aduenerunt mihi sordide cogitationes: et libenter eas meditatus sum? Et si te deceptum in his senseris: festina sanitatem recipe. et statue custodiam in corde tuo: ne rursum eadem patiaris. Si ita sollicitudinem habueris: saluabis mercimonium tuum: et domino tuo placebis. et tibi metipsum utilis eris. Attende autem tibi: nec te velis seque gnitie ac negligentie tradere. **P**incipium

quidem conditionis / est negligentia. Imitare autem apem: et perspice admirabile mysterium: quanto ex diuersis floribus terre. suam operationem congregat. In hoc ergo exiguo animante consideranda. Si enim congregati fuerint sapientes mundi: atque orbis terre philosophi. non valebunt prudentiam eius disserere. quanto ex floribus quod dem / quasi quedam monumenta edificat. **S**epeliat autem ibi soboles suas: et cum viuificauerit eas. quasi quidam princeps: milicie vocem suam ad eas emittit. quam pariter audientes: volitare incipiunt. Tunc monumenta illa vnde egressi sunt soboles / operantur: ac replere festinate scarum dulcedine: ita vniuersis prudens si considerat: glorificet conditorem deum / admirans quod ex tam puo ac vilissimo animante tanta sapientia processerit. Similiter ergo et tu charissime congrega tibi diuitias et thesaurum quem fur nunquam continget et premitte in celum. Nam et princeps terre. si voluerit quisque eorum in regionem abire longinquam: premitunt famulos suos cum patrimonio suo / vt cum in preparatam mansionem peruenierint: ibi diuerant. Ita et dilectissime premitte patrimonium tuum in celis: vt suscipiaris in tabernaculis sanctorum.

Ca. IX. Exhortans vt tribulationes mundi patienter tolerant / et ne spes in temporalibus sed in domini amoris hominum benignitate ponatur: qui cuncta bona largitur et laborantes mercede non fraudas: per hoc puocans nos ad vigilantiam vt adueniente sponso et alijs in regnum susceptis. nos excludamur et postea negligentiam nostram frustra deseamus. docens quod quanto dominum invocare debeamus et perfectos viros imitari: cor pus ad carnalia non assuescere: discretionem nihilominus circa eius castigationem obsequare: amonens tandem vniuersum quod ita debere incipere: vt possit perficere inceptum.

Ex velis ergo te

non poris breuitate negligere: ne per secula infinita penitentem facias. Non audis dominum dicentem. In hoc mundo tribulationem habebitis. Iterum ait: in patientia vestra possidebitis animas vestras. Si autem tu propter molliem mentem atque incuriam in tribulationibus huius mundi odium habeas. deuitas quod dem patientiam. carnalem quod de voluptatem consideras quod iugum christi bonum ac suauem propter tuam ignauiam quod durum et grave. et quod non facile possit portare detrahis et iculas. et teipsum in perditionem tradis: cum ista carnis: et quod tui miserebitur: si teipsum infirmas: quod tui miserebitur: si assumes arma domini / quibus dimicare

Capitulum

cōuenerat. i. cor. tuū versa vice defigas. Sz in hac vita tātūmodo gloriaris. multum vana est spes tua. et expectatio tua infelix est. Quid est quod os tuum orat deum: et q̄ sunt que pōscis ab eo? Seculi hui⁹ requiē. an immortalitatē. ac ppetuam vitam? Si hec temporalia et nō manentia requiris: melior est te fornicator: et melior est similiter latro. Ibi em̄ dep̄cant vt salui fiant: et te beatificant quē in hac bonitatis cōuersatione fallaciter militare pspiciunt. Odio nāq̄ habens lumen. te nebras dilexisti: et regna celozū deserens: terrena et tpalia cōcupisci. Timuisti miserabilis ne benignus deus. et amator hoīm. laborem tui opis fraudaret: quiq̄ nō vicē det laboris: ipse pueniens dret. Lo: quodq̄ tuū ipse cōpūgit: et mercedem ipse tribuit. Luncta tibi ab eo largiunt: et tu in elationē extolleris? Ad mercedem mercennarij exquiret ab his. qui eum fraudare voluerint: et tuarū lachrymarū habuit denegare mercedem? Absit. Qui ait. q̄rite et inuenietis. pullare et apiet vobis. mendax ergo efficit. Nequaq̄ te hec suspitio miserande decipiat. Quis tui emulus fuit? Quis tam seuus et inuidus extitit? Ille nimirū adūsarius hostis bonozū. illius est hoc studium. vt null⁹ hominū salutē inueniat. Ceni nūc itaq̄ in temetipm. et ne velis odire aiam tuā. Aperi oculos mentis tue. et prospice eos qui tecum sunt. qūo in cōmune dimicant. qūo festinant. lampades suas tenētes in manibus. et os eozū laudat et glorificat imortalem sponsum. Oculi quodq̄ eozū pulchritudinem eius cōsiderant. et aia exultat et viger. Aduerte et vide. qm̄ appropinquabit. veniet et nō tardabit. vt expectantes se repente letificet. Exit vt psonet vox. ecce adueniet sponsus: et hi q̄ tecum sunt. pcedent cū gaudio. habentes secum lampades relucētes. et splendida indumenta. Audient em̄ vocem eius dicentem. Venite benedicti patris mei. possidete paratum vobis regnū. a cōstitutione mūdi. Tūc necesse est. cum clamorē factum audieris. diccas eis. Fratres mei. donate mibi pusillum olei. ecce lampas mea extinguit. Audies q̄ ab eis. Ne forte sufficiat nobis et tibi. vade potius ad vendentes et eme. Et tunc pges penitens et afflictus: et tempus emēdationis iam nō inuenies. Terra em̄ vniuersa tremabit ad gloriam eius. et tunc plorās et vlulans dices. Glado et pulso. et quis scit si apiat mibi. Rediens aut̄ pullabis. et respondebit tibi ab intus.

Amen dico tibi. nescio q̄ses. Glade a me operarius iniquitatis. Stante aut̄ te. introibit i aures tuas vox leticie et exultationis. et agnosces vocem vniuscuiusq̄ collegarum. et ingemiscens dices. Iheu mibi misero. Quō a tāta claritate priuatus suz? Om̄i tempe vite meecū ipsis eram. et nunc ab eis sepatus sum. Iuste pessus sum. Illi aut̄ abstinebāt. ego aut̄ indifferenter agebā. Ibi psallebāt. ego xō ridebam. Ibi cum genu flecterent flebant. ego vero extollebar. Ibi humiliabant semetipsos. ego vero superbiebam. Illi se viles et exiguos deputabant. ego vero ornatu vestium delectabar. Propterea illi nunc exultant. ego aut̄ lugeo et lamento. Illi letant. ego xō amara riter defleo. Euigila itaq̄ miserande euigila. et imensam eius bonitatem considera. et ne velis salutē tuā negligere. Et exquire eū. et erit in salutē velociter. inuoca eum et protegete. Da ei vt recipias ab eo centuplus. Si carthula cum sit absq̄ anima per litterarum apices clamat. et om̄e debitum quod in ea scriptum est restituit. q̄to magis benignus de⁹ dabit gratiam querentibus eum? Chartula per litteras vsuram super vsuram augmentat. et thesaurum gratie mercede orationum deus multiplicat. Ne velis incuriosus exister. nec domine tui sollicitudo terrenozū negociorum. neq̄ in desperationem temetipm adducas. Deus em̄ propter viscera miserationis suarū. suscipit et proteget te. et omnes qui eum ex toto corde quesierint. Accede ergo ne dubites. et procide ante eum. ingemiscens et plorans dicito ei. Dñe meus et saluator meus. quare me dereliquisti? Adiferere mei qm̄ tu es amator hominum. qui solus es sine peccato. Extrahē me de ceno iniquitatum mearum. vt non ibi infigar in eternum. Libera me ex ore inimici mei. ecce em̄ vt leo rugit denotare me cupiens. Excita potentiam tuā. et veni. vt saluum me facias. Corusca coruscationes tuas et dissipa virtutes eius. expauescat et tremiscat a facie tua. Infirmus nanq̄ est. neq̄ habet virtutes stare ante conspectū tuum. neq̄ ante faciem diligentium te. Tūc dens enim signum gratie tue. pauore concutitur. et confusus discedit ab eis. Et nunc dñe salua me. quoniam ad te confugi. Si ergo sic accesseris ad eum et inuocaueris eum ex toto corde. confestim quasi bonus pater et misericors. mittet gratiam suam. et auxiliabitur tui et omnes voluntates tuas adimplebit i bonū.

Ita ergo age charissime mihi: ita age et accede: et noli negligere inuocare eum: et noli incuriosus esse. Et neque in me segne ac desidiosum intendas: mihi enim sufficit confusio vultus mei: moneri: et non intelligere: dicere: et non facere. Sed esto imitator perfectorum et spiritualium patrum: et regulam eorum exquire. Et ne velis quae sunt ardua / et excelsa incipere: quae nequaquam valebunt perficere: neque ea quae sunt nimis exigua et ibecillia: ut multiplicata tibi merces accrescat. Ne nutrias corporisculum tuum: ne te incipiat impugnare. Neque illud carnalibus voluptatibus insuescas: ne pregrauetur anima tua: et ad ima depressus vitis deducaris. Si autem in hoc te dederis: ut desideria eius perficias: derelinquet viam planam et rectam: et asperam et praepram incedet. Quoniam quod sordida cogitatione facile recipit: nec ultra potest esse prudens vel sapiens. Et si iterum supra modum eundem volueris affligere: etiam per hoc animam grauatur: segnitia atque desidia obtinebit: et supplebit iracundia. In laudibus quod et orationibus atque in bonitate obedientie: pigrum ac remissum efficit. Insti: utrumque tuum: mensura bona ex equo pondere gubernet. Dico mihi: Nunquam in stadio spectator: equis currentibus assistis: Ac rursus nauiculam in pelago contemplantur? Es: Quod si supra modum ad cursum concitati fuerint interis: et iterum si supra quam mensura exigit: fuerint relaxati: ipsum aurigam deiectionem per diuersa traxisse. Similiter et nauicula in mari si supra capacitatem suam fuerit onerata: fluctibus comprimetur: et si rursus leuiata: et absque onere fuerit: veloti vehementer ventorum submergit. Similiter etiam corpus et anima: si supra modum ex his quae supra diximus fuerint ab iniuncta pergrauata: decidat utrumque: necesse est: ac succubatur. Propterea bonum est: ita vnumquodque incipere ut perficiat: ut possit deo placere: et vtile sibi metipsi ac proximis exhibere.

La. X. Cleros et perfectos monachos commendat et ad certamen puocans: pigros per aptam similitudinem perfratras: ostendens ex compassionem monachi ad militem quoniam segnis et negligens a diabolo vincatur: vigilans vero per gratiam dei adiuuetur: occasione cuius diuinam gratiam plurimum commendat.

Deus estis bene

dictus grex christi: vos estis luminaria orbis terre: vos estis sal terre et columna sub celo. Vos inquit qui perfecti ac christi monachi estis: qui estis angeli super terram: qui angelorum

peruersationem diligitis: corpus siquidem gestatis humanum: opus angelicum perficitis. Ergo vbi in quo contenditis temporalis est: retributio autem eius et laus seculum seculi permanet. Labor abstinentie vestre brevis est: at vero premium immortale est. Quamquam autem vos abstinentie regulam obseruatis: et virtutes cum dilectione acquiritis: tamen aduersariis vestris diabolus irritatur: et seuius efficit: diuersosque laqueos ad decipiendos vos atque impediendos occultat.

Attendite ergo vobis fratres charissimi: a laqueis eius. Nullus enim absque certamine coronatur: neque gratia dei deserit quicumque: si cum alacritate pugnaverit. Si quis vero semetipsum relaxat: os suum pigritia detentus non operitur: nec gratiam eius inuocat: ut sibi auxilium conferat: ne velit gratiam eius inculcare: eo quod non fuerit ab ea adiutus. Quodammodo si quis manibus ac pedibus sanus extiterit: habebitque coram se plenas escas oppositas: et pigritie causa noluerit eas os suo applicare: et comedere: et animam suam reficere: ita et monachus experientium huius bonarum deliciarum diuine gratie: si neglexerit huiusmodi dulcedie satari. Quis enim misereatur illi: qui huius manum nequaquam percipiat ex his quae sibi adposita fuerint. Vel quomodo misereatur quis monacho: qui cum non habeat sollicitudinem actuum terrenorum: salutem suam neglexerit?

Compatitur autem monachus militi ingrediendi in plium: inembra corporis sui vndeque circuallanti: donec dimicando victoriae palmam accipiat. Vigilat namque diligenti custodia: muniendo se: et decernat: veres neque enim eum aduersariis delicias ac persternat. Si vero in segnitie semetipsum relaxauerit: facile miles huiusmodi triumphabit. Eodem modo etiam monachus: si vires anime sue segnitie negligenterque laxauerit: absque ulla difficultate a diabolo inimico suo elidetur. Permittit siquidem in corde suo cogitationes turpes ac sordidas: libenterque in se recipit elatam sapientiam: vanam gloriam: quod atque inuidiam: nequid et detractionem: odium: gulae libidine: et insatiabilem somnum. In his autem orbibus: in desperationem semetipsum deducit. Si autem vigilauerit: spiritusque in suum presidium gratia dei assisterit: spiritus ei auxiliabitur: et ab ipsa docebitur quomodo ei placeat: debeat fieri: in eo ipsa gratia laus: et quae ei laudem exhibeat. Quodammodo si quis attendat in speculum: idem ipse est qui videat et qui videatur. Sic et gratia vbi inuenit requiem: ibi inhabitat: et inhabitat: et efficit ut per dicitur: laus et quae laudem exhibeat: neque absque huius auxilio cor sibi valebit sufficere. Retribuit autem ei si quis ab ea precepit: et ex vino eius eidem offert potum: velut si dicat ex copulatione eius retribuit ei lacrymas: et a dulcedine vini

et hūiliationē pfert cordis. Ex virtute q̄m
assumpsit: eidē cōcinit psalmos. Absq̄ psona
siq̄dē: idigēs eē videt speculū. Lū x̄o accepit
psone cuiuslibet ituitū/ ex eo qd accipit retri-
buit. Et si exornat⁹ q̄sq̄ in eo attēdat: idē ex
ip̄o speculo ornat⁹ efficit. Silt⁹ hō absq̄ gr̄a
diuina: inopis eē videt⁹ et indigēs. si x̄o pme-
ruerit gr̄am/ ex h̄ ip̄o qd fuerit adiut⁹ ab ea:
possit in se emēdare virtutes. Si aut⁹ denuo fu-
gauerit eā: desolat⁹ inuenit⁹ ac nud⁹. et ihabi-
tant in eo cogitationes turpes ac sordide. sic
nicticorax in domicilio. hōis ḡ ḡ gr̄am iuoca-
re. gr̄e x̄o ē. vt ei opitulationē adueniat. Abs-
q̄ gr̄a em̄ mens nō pōt illuminari: ad p̄tēplā-
dam multiplicē futuri seculi pulchritudinem.
Et nisi sanctificatū fuerit cor: nō venit gr̄a in
hoīe. Si aut⁹ illuminat⁹ a gr̄a virtutes optias
acq̄sierit: sibiq̄ emēdationē q̄ adept⁹ ē repu-
tauerit: multū semetip̄m fallit. Neq̄ i firmi-
tem suā itelligens: emul⁹ nāq̄ sibi exis h̄mōi
pcula se gr̄am deturbabit. Lū x̄o qd opitula-
tionē acq̄rēs: gr̄am diuinā agnouerit. et cū fu-
erit corrobort⁹ vt virtutes obtineat/ glorifica-
uerit deū et dixerit. gl̄a miserationib⁹ tuis dñe
qd me idignū gr̄am tuā pmereri fecisti. et quē
admodū voluisti emēdasti i me q̄ tibi fuerāt
placita: h̄mōi agnoscēs fragilitatē suā: festia-
bit se diuine gr̄e tēplū pparare. et tūc efficit in
eo gr̄a ip̄a sacerdos. atq̄ ipsa oblatio: et esca-
spalis et q̄ māducat. impator et regnū. edificatū
q̄ et q̄ edificat. Efficit q̄ ciuitas. et mur⁹ inex-
pugnabilis. et ab omni malo eum custodiet. do-
nec ab h̄ seculo ad phennā vitā et in futuz secu-
lum transferat.

Ca. XI. Inducēs inuitationē auctoris
auxiliū spondētis: et ad ablutionē vitioz psua-
dentis. Et vt ad ip̄m iclinent inuitati: exptū
se p̄siliatorē p̄stat et offert: p̄siliatq̄ vt ad p̄f-
ctam singularēq̄ pudiciē virtutē festinet: q̄m
excellēter cōmēdas pulchras inducit sūtudi-
nes/ tādē eos deslēs q̄ illā habuerit et p̄didit.

Declina ad me

i aure tuā dilectissime mihi/ et ero
tibi p̄siliator si ad vitā vis et nā p-
uenire. Q̄ mēbrū meū si desideras introire. et
si p̄cupiscis b̄ritudinez dñi dei tui. dicito mihi
frat cur abluis faciē tuā aq̄/ vt primo tuo pla-
ceas. Nec dū ḡ respuisti vitia passiōis carnis
tue. h̄oꝝ adhuc vitio detineris. Si autē vis
lauare faciē tuā/ dilue eaz lachrymis. et ablue

eā cū fletib⁹. vt in p̄spectu dei et scōꝝ angeloz
cū claritate refulgeat. Facies siq̄dē q̄ ablu-
it lachrymis/ i marcessibile decorez acq̄ret. Sic
dicas fortasse mihi. Lōfundoꝝ sordidam ac de-
formē faciē p̄ferre/ s̄ et si incultā faciē et pedes
sordidatos cū corde purificato habuerit/ sup
claritatē solis cū dei angelis refulgeb. Quid
etiā risum indifferent p̄fers/ nōne flere ac lu-
gere te dixisti. Tu x̄o h̄ relinques risib⁹ in cō-
ditis demoraris. et h̄ vñ: nisi ex eo qd non des-
deras b̄ritudinē ei⁹/ nec timeas supplicia eius
Qui igit⁹ tēptatiōes expt⁹ ē. possit cōmone-
re eos q̄ necdū expti sunt. Et q̄ in manib⁹ la-
tronū incidit/ possit viātes cautos ac diligen-
tes efficere. Quia ḡ et ego ex p̄te tēptat⁹ sum
p̄p̄t segniciē meā. siq̄dē ad horā t̄mō caute-
lam habui. s̄ mea ignauia ac pigricia i hac me-
felicitate cōstituit. ob h̄ itaq̄ cupio dilectissi-
mi p̄siliator existere gregi electo christi. ne ob
vitia carnalia et secularē voluptatē ab illa cla-
ritate priuēmini. et a thalamo sponsi pleno le-
ticia et exultatione cū dedecore abijciāmini.
Labor abstinentie v̄re/ velut somniū ē. req̄es
aut laboris ienarrabilis. Attēdite vobis inet
ipsis. ne ab v̄risq̄ p̄tib⁹ corruatis. et p̄ v̄risq̄
v̄tione exoluatis. s̄ festinate poti⁹ p̄fectā virtu-
tem acq̄rere/ q̄ adornata ē oib⁹ q̄s diligit de⁹
h̄ac si possideritis/ nunq̄ deū exasperabitis.
nec mali aliqd p̄ximis v̄ris facietis. Hec aut
singulari x̄i vocat⁹/ h̄is in se pulchritudinez
diuisay virtutū. Quēadmodū em̄ regale diade-
ma/ absq̄ lapidib⁹ p̄ciosis. et electis margaritis
cōponi nō pōt. ita et hec singularis pudiciē
virtus. absq̄ pulchritudine diuersay virtutum/
nō valebit p̄sistere. Nā et plena regali diade-
mati compabit⁹. Sic em̄ in eos i vñ lapis vel
margarita defuerit/ fulgure sup caput regis
decenter nō pōt. ita et h̄ singularis x̄i si deha-
buerit vñā speciē ceterarū virtutū. p̄fecta x̄i
noīari nō pōt. Assimilabit rursū copiosiss
dapi⁹/ cōditis. salis x̄o suauitatē nō habēt:
bus. Quēadmodū ḡ optime dapes/ absq̄ sa-
le inutiles sunt. ita etiā h̄ singularis x̄i/ in oī
pulchritudine diuisay virtutib⁹ adornata. si cha-
ritatē circa deū et p̄ximū nō habuerit. abomi-
nanda fortiter et inutilis habebit⁹. Rursū si
milis ē p̄fecto alphabeto. p̄p̄is l̄ris adorna-
ta. Et si q̄s ex eo vñā auferat l̄ram/ totū oīuz
omīno ad nihilū p̄stituet⁹/ ita et h̄ singularis vir-
tus. si ex oib⁹ virtutib⁹ vñā min⁹ habuerit/ to-
ta inutilis repit⁹. Compabit⁹ etiā fortissime aq̄le
iux firmamētū celsitudinē puolati. q̄ cernens

escā in laqueo. tota se alarū velocitate. cū in-
genti ipetu in eo deposuit. Volēs q̄ escā inde
ptahere: cōprehēsa ē sūmitas vngule ei⁹ in
laqueo ⁊ obdolorē ei⁹ hūiliabit oīs fortitudo
ei⁹: totūq; corp⁹ suū extra laqueū ē. oīs autē
tus colligata ē i eo. Silt ⁊ h singlar⁹ x̄r⁹. si su-
erit iūcta in vno aliq̄ negocio frenoz. tota in
eo silt colligat. Et q̄dē totū corp⁹ pfectionis
ei⁹ absq; vnculis ē. oīs autē x̄r⁹ in tra hūiliata
ē. Et quēadmodū nō valebit aqla ppter ca-
ptionē vngule. in aeris altitudinē volare. ni-
si fuerit liberata. ita ⁊ x̄r⁹ h. nisi a frenis nego-
cijs liberet. pfecta eē nō possit. Quis ē q̄ nō
habeat lachrymas. veniat ⁊ desleat mecum.
Et q̄ nō habet cōpūctionē. cōsiderās intelli-
gat. Discat q̄ diligēter ab his q̄ in hac x̄tute
sunt puerfati. q̄ q̄rūdā puerfatio. vsq; ad ce-
lum puenit. veniensq; ad portas. in regnū. p
hibita ē introire. Hoc āt dico dilectissimi. q̄a
puerfati q̄dā in hac quā p̄dixim⁹ x̄tute. et ad-
ornati sunt ea. p̄tēplātes eā q̄i regali diadema
⁊ p̄p̄t exiguā rē. talē ac tātā x̄tute ad nihilū de-
duxerūt. Colligata ē eī mens illoz sollicitu-
dinib⁹ frenoz negociorū. ⁊ ob huiusmodi
vinculū. acq̄sita x̄r⁹ in celū itroire nō valebit

La. XII. Dictoz occasione exhortās eū
q̄ p̄tractā pudicie ⁊ castitatis x̄tute habet. ne
illā amittat tradēdo se in vincula inimici. do-
neū exēplū adducēs at q̄ demōstrās quō h x̄-
tus liberari possit. ita vt nihil ei nocē possit.

De ergo cha

risime mihi. ne tenetipm inimici
alligandū vnculis tradas. ⁊ āmi-
rabile x̄tute destruas. quā multis laborib⁹ ac
q̄sisti. neq; celestes portas. acq̄sita x̄tute itro-
ire phibeas. ne corā spiritali thalamo p̄fusiōe
adoptā p̄sistat. neq; p̄ vñū capillū alligās eā.
⁊ ad solū terre insigat. s̄ tribue ei fiduciā ⁊ vo-
cem excelsam. vt exultans ingrediat in thala-
mū ⁊ mercedē laboris sui possit p̄stāter. ac s̄b-
limi voce clamare. Et obstupescendū mira-
culū. quō tā imanis ac fortissim⁹ leo. p̄ vñū ca-
pillū ligat⁹. humilis ⁊ captiu⁹ effect⁹ ē. Leoni
siquidē h x̄r⁹ compabit. oib⁹ bonis ac p̄fectis
opib⁹ adornata. ⁊ q̄s ab illo vno capillo terre-
nis sollicitudinib⁹ colligata ē. Quāobzē vi-
gila dilectissime vigila. moue q̄man⁹ tuas. et
hūc exiguū capillū abscede. neq̄i venias i de-
risum. sic fortissim⁹ ille sampson. Admemento
q̄d mille viros occidit. ⁊ q̄s vñū capillū. funes

valedissimas extremū portauit. ⁊ seipm a vin-
culis liberauit. ⁊ inimicos interficiens deo vi-
ctoriā reputauit. ⁊ p̄ onē suā ex ipa maxilla
fontē aque. p̄duxit. h talis ac tāt⁹. q̄ h vñūsa
p̄fecerat. postea semetipm vinctū adūsarijs
tradidit. hūiliat⁹ ē nimis. p̄ eo q̄d crines ei⁹
ablati sunt. ⁊ terribilis illa atq; mirabilis x̄r⁹
ei⁹ deuicta ē. Attēde q̄ tu tibi metip̄. neq̄i
āmirabile castitatis x̄tute. p̄ puā sollicitudinē
colligādo humilites. s̄ libera eā efficiēs ab oī-
bus negocijs q̄b⁹ ledit ⁊ adornās p̄mitte in
celū. Sicut eā libera. quēadmodū aqla de-
scendens in p̄fundū vt inueniat p̄ciosissimā
margaritā. Lunq; inuenerit. p̄tin⁹ ad excelsa
cōscēdit. totūq; corp⁹ pulculū ei⁹ aq̄s exhibetur
Aqua eī p̄māsit in loco suo. ipa autē cū diui-
cis p̄rexit in ardua. Eodē modo etiā tu. p̄pe-
ra oib⁹ frenis negocijs liberari. ⁊ adornatus
p̄fecta x̄tute. q̄s vestimēto induere ea. Ex-
cuba vigilāter dieb⁹ ac noctibus horis ac mo-
mētis. ne spoliēris ab ea. hēc autē singular⁹ x̄-
tus de q̄ loq̄mur adornata in oī pulchritudi-
ne diuersay x̄tutū. nullis negocijs frenis no-
ceri possit. Tribulatio eī patiētā opat. ege-
stas x̄o ac volūtaria paup̄tas. fra ē opationis
ei⁹. ex ipa eī fructificat iusticie fruct⁹. sic ne-
q; iūfirmas eā ledere p̄t. ex ipa eī x̄tute et
gloria induit apud deū. Silt autē adulatōes
diūsay rerū nequaq; valebūt iminuere eam
ab ipsis autē acq̄rit laudē in vitā etnā. p̄per-
secutio nō poterit terrere ea. nec pauorem ei
incutere. Ex ipa. corona pulchra ac p̄fecta
cōponit. q̄ deo gloriā cū gaudio ⁊ exultatiōe
exhibeat. s̄ neq; nuditas p̄t ei segnicie torpo-
ris incutere. eo q̄ ex ipa ei stola claritat⁹ con-
text⁹. Fames silt pusillanimitatē ei nō pote-
rit generare. ex ipa eī mēsa ei p̄parabit in re-
gno celoz. S̄ neq; p̄ sitim poterit ea desidia
circūdari. ab ipa eī p̄parabit ei paradysus leti-
cie. Neq; x̄o paup̄tas possit eā ad illecebras
diuiciay ipellere. ex ipa nāq; b̄titudine deum
possidebit. Eligie q̄s ⁊ flet⁹. coronā p̄fectio-
nis. ⁊ fontes puritatis ei⁹ existūt. hūilitas et
māsueto: fundamēta sunt edificij eius.

Adors nō p̄ualebit mortificare eā. s̄ neq; se
pulchrū cōcludere eā p̄t. neq; x̄tutes vales-
bunt retinere eā. p̄p̄ quoq; celi. nō valebunt
portas suas claudere corā aīa q̄ x̄tutib⁹ viget
s̄ mox vt viderunt eā. cū gaudio reserantur.
Ab ille milia ⁊ decies dena milia angeloz ⁊ ar-
changeloz. throni ac dñatiōes. ⁊ p̄ncipat⁹ nō
valebūt cōminari ei. s̄ cū gaudio vult⁹ sui su-

scripserat ea: et in manibus suis tolleret et ante sedem maiestatis offerret ea. Exultabit quia pater in ea et filius cum spiritu sancto. Exultabit quod deus in ea spiritus sanctus quia templum sanctum eius effecta est: et inhabitavit in ea. Exultabit in ea unigenitus filius quia spiritus desideravit eum: et propter eum nihil voluit possidere. Exultabit in ea pater: quia dilexit eum: et voluntati eius nullatenus pretulit voluntatem. Exultabit super eam celi cum virtutibus suis: et pariter percidentes glorificabunt patrem et filium et spiritum sanctum videntes eam in oculis angelicis virtute et in omni pulchritudine iusticie adornatam. Exultabit etiam paradysus: quia hereditatem in eo sortita est.

La. XIII. In persona auctoris glorificans magnificans deum amatorem hominum: multisque devotis deprecationibus benignitatem eius pro meritis illuminatione: vulnerum suorum sanatione ac gratie collatione interpellans.

Loria et magni

Significetia soli benignissimo atque amatori hominum deo quod nobis regnum plus quam gratiam constituit. Sana me domine et sanabor: quia tu sol es sapiens et misericors medicus. Supplico bonitatem tuam sana vulnera anime mee et illumina oculos mentis mee: ut possidet dispensationem meam: quod super me spiritus efficitur. quia satisfacta est mens mea et gratia tua quod est salutaris conditio eius. Et quod ad te homo domine quod cunctos es perfectus: quod scrutator es renem et cordis et sol omnia nostis. Sic fra sine a quo sitit ad te anima mea: et desiderat te cor meum. Qui autem diligit te et desiderat te tua gratia satiabitur. Sic ei spiritus audisti me: etiam nunc ne despicias deprecationem meam. Ecce enim quasi captiva est mens mea: te solum saluatorem ex quibus. Adhuc itaque gratiam tuam velociter in auxilium meum: et satiet esuriem meam et siti mee potum tribuat. Te solum desidero insatiabile dominum. Quis enim poterit te insatiari quod te ex veritate dilexerit lumen veritatis et luminis tributo rem? Da mihi petitionem meam et dona mihi deprecationem meam: et distilla in cor meum stillam dilectionis tue. Ascendit in cor meum quasi in silvam flamma charitatis tue et deuoret spinas et tribulos pessimas cogitationes. Et tribue mihi copiose et sine mensura quasi deus homini gratiam tuam et dona mihi quasi rex regum et multiplica quasi bonus filius boni patris. Si autem in quibusdam prauis aut prauis quasi terrenis aut filius terrenis. Et tu quod replesti hydrias benedictione tua imple sitim meam gratia tua et quod satiasti quoniam milia viros de quoniam panibus imple esuriem meam imple copia bonitatis tue. Amator hominum benignissime super senem et

flores et super omnem herbam viridem fructus sine iudicio in hoc tempore gratia tua effusa est quod magis fuorum tuorum quod te deprecant petitionibus largiri te puenit. Ecce enim fra fulgore coruscant et volucres voces suas imitantur a gloria multa sapientie tue. Ecce autem fra varietate florum quasi dipteroide induit quod si ne manibus textit. Exultat autem et festiuitatem duplicem celebrat. Una quod deus per ad filio suo primogenito quia viuificat est in christo altera per domino suo quia descendens super eam abulare dignatus est. Ecce enim ut mare multiplicat gratia tua et eos quod in ipso nauigant facies esse locuples eadem gratia dei etiam mihi loquente ad te fiducia tribuat. Qui suscepisti duo minutavidue illius et laudibus extulisti suscipe deprecationem et orationem meam et dona mihi petitionem meam ut templum sanctum efficiatur gratie tue et ut inhabitet in me et ipsa me doceat quomodo enim placere debeam ut pulset in membris meis atque in visceribus meis velut in carixa quod sunt plena compunctionis atque leticie. Adhuc quasi mea quasi quoddam senem cōstringat ne oberrans in peccato corruat et a claritate luminis expellat. Exaudi me domine exaudi me et presta ut vocari merear in regnum tuum quod quasi errans eram nunc autem sum congregatus quod eram in mundum et mundatus sum et quod insipiens eram nunc vero sapiens sum et quod aliquis inutilis eram nunc autem utilis effectus sum. Rex tuus electus monachorum quasi cōuerter et omnium sanctorum quod placuerunt ante te quod nunc in paradiso exultat iam deprecantur pro me et obsecrant te solum amatorem hominum. Exaudies quasi eos et saluabis me obsecrationibus eorum. Ego quasi pro eos tibi gloriam et laudem offeram quod exaudisti orationes eorum et miseris es mihi et non desperasti petitiones eorum quod pro salute anime mee profuse sunt. Tu autem domine per prophetas tuos dixisti aperios tuum et implebo illud. Ecce itaque os fuit tuum cum corde aptum est imple illud gratia tua ut spiritus te benedicta christe saluator meus. Irriga cor meum amator hominum benignissime redde rorem gratie tue. Quod admodum fra dum seris generationes suas non valet enutrire nisi a bonitate tua fuerit visitata sic neque cor meum proloquio valet quod tibi sunt placita absque gratia tua et fructificare fructum iusticie. Ecce autem nascetia fructus enutrit pluuia superueniens necnon etiam arborum nascetia florum varietate depingit sic etiam ros gratie tue mentem meam illuminet ut floribus compunctionis et humilitatis ac sapientie eam adornet. Et quod dicam. Ecce enim oratio mea infirma existit et iniquitates mee gemere me compellunt. Vincat ergo gratia tua. Qui apuisti oculos ceci oculos mentis mee adaperi ut pulchritudinem tuam spiritus desideret. Et quod apuisti os sibiugalis aperit

os meū i laudē ⁊ gloriā grē tue. Qui posuisti
fiminū mari xpo pcepti tui. pone etiā fiminū
cordi meo pgrāz tuā. vt nō declinet ad dexte
ram neq; ad sinistrā a pulcritudine tua. Qui
aquā in deserto tribuisti ppo nō credēti. s. cō
tradicti. dona mihi cōpūctionē. ⁊ oculis meis
lachrymas. vt desicā dieb⁹ ac noctib⁹ dies vi
te mee. cū humilitate ⁊ charitate ⁊ puritate
cordis. Appropiet oꝛo mea i p̄spectu tuo dñe.
dona mihi fimonē sc̄m. vt tibi offerā manipu
lū. n. p̄fessiois mee repletū. ⁊ dicā gloriā ei. qui
mihi h. tribuit. vt ei etiā ego offerā qd ab eo p
cepi. ⁊ adorē eū. qui mihi tāta largit⁹ ē. Exau
di dñe oꝛonē fui tui. qui es sup oīa b̄ndict⁹ in
seclā seculorū Amen.

Sancti Effrem diaconi. De cōpū
ctione cordis. Liber p̄mus explicit.

Incipit liber secundus eiusdē. de eadem cō
pūctione.

La. I. Inuitās nos ad cōpūctionē ⁊ do
cens qūo ad illā pueniāt. phibēs q; negligēti
am ac pusillanimitatē ⁊ exhortās vt dñm iuo
cem⁹ fiducialit⁹ ei fuiam⁹. corda n̄ra sancti
ficem⁹. nob iuicē ignoscām⁹. atq; de p̄fectiōe
n̄ra nō p̄sumām⁹. pulchre tandē monachum
agro seminato compans.

Enite charissi

mi mihi. venite p̄res ac f̄res grex
saluatoris elect⁹. venite negocie
mur qd ad usq; nūdine celebrantur

Replete lachrymis oculos v̄ros. ⁊ ianue cor
dis v̄ri oculi referent. Loquimini verbū vite
ad inuicē. ⁊ cōfestim mēs v̄ra cōpūget de re
gno ac padiso. Sensem bonū assumite. ⁊ p̄ri
nus negocia frena p̄pnet. Nemo p̄ segnici
em relaxet. neq; ipusillanimitatē veniēs ex
pauelcat. Neq; p̄mescat aliquis neq; vereat
tur. s. p̄roni vel iprobe iuocem⁹ dñm n̄rm. et
p̄stant fuiam⁹ saluatori n̄ro. ⁊ p̄festinātes q̄
sc̄ificem⁹ corda n̄ra p̄p̄ sp̄m̄ sc̄m. Cōspirem⁹
ad inuicē ⁊ obsecrem⁹. ignoscām⁹ alterutruq;
in toto corde n̄ro. Seruiem⁹ sum⁹ qui sine mē
dacio ē dei. qui ait. Amē amē dico vob. nisi di
miseritis ex corde v̄ro delicta v̄ra alterutrum
nec p̄r v̄r celestis dimittet vob delicta v̄ra. Et
p̄scōs ap̄los suos indicauit nob. q̄tiēs fratri
remittere oporteat. dicere petro. Quoties si
peccauerit in me fr̄ me⁹ idulgeā ei. vsq; se
pties. At illi dñs. Nō dico tibi septies. s. septu
agies septies. Nos x̄o in f̄dū nec tertio i die. i

uicē ignoscām⁹. Obsecro vos charissimi mi
hi. ⁊ suppliciter rogo o amici mei. vigilate i hoc
breui tpe. i hac v̄ndecia hora p̄cedite. Jā em
vespa appropinquauit. ⁊ cū glia m̄lta remune
rator adueniet. reddere v̄nicuiq; s̄m opa ei⁹.

Attēdite vob. ne quis emēdationē vitā exer
ceat. ⁊ q̄si p̄fides ⁊ negligēs imēsam ei⁹ remu
nerationē amittat. Silis autē ē monach⁹ agro
semiato. qui cū rore ⁊ t̄rib⁹ p̄suevit exerceri
⁊ fructificare fructū iusticie ⁊ leticie. Lū autē
ad suū fructū puenit. maiorē igerit curam
agricole. Sollicit⁹ em̄ puigilat ⁊ timet ne sa
ta sua aut repentin⁹ grādo aut cāporū iumen
ta subuertat. Ita ⁊ monachus qd ad usq; i hoc
corpe deget. q̄tidie sollicit⁹ curā adhibeat. p̄
imortalitate vite sue. ⁊ p̄ negligentia iuanuz
cucurrisse inueniat. Gaudiū ⁊ leticia agrico
le ē. q̄n mēsem suā cōgregat. ⁊ laboz p̄mia fu
erit assecut⁹. Eodē modo letabunt angeli dī
in celis. q̄n quis meruēs deū cursum p̄prium
p̄sumauerit replēs horrea. Agricola in securi
tate p̄stituit. epulat atq; exultat. ⁊ monach⁹
cū in horrea fuerit posit⁹. i. in m̄lsonē et̄ne vi
te. p̄festimascendant diuicie eius ad celum.

La. II. Excitās nos ad vigilatiā in belli
certamine. x̄tutēq; n̄ram p̄solās ex x̄tute dñi
qui ē agonista n̄r. atq; exhortās ad mutuū
adiutoriū. vt sic in v̄nū inuicē cōspirātes adū
sariū n̄rm p̄fundam⁹ ac supem⁹. ⁊ deū honori
ficem⁹. Et ob h̄ cōmēdās multitudinē mona
chorū simul deo militantiū. multis reb⁹ tam
multitudinem monachoz q̄ singulos mona
chos compando.

Igilemus di

lectissimi mihi. vigilem⁹ donec in
bello p̄stituti sum⁹. ⁊ p̄tra diaboli
dimicem⁹. Pugna quidē ei⁹ i p̄mptu ē. ipe at
firm⁹ existit ac debil⁹ n̄r at dñs ⁊ agonitheta
qui ē rex regū his qui alacrit̄ dimicauerit ⁊ x̄
tutē p̄stat. ⁊ coronā imarcessibilē. Quē ad mo
dū ei puluis a vehemētia v̄eti sp̄git ⁊ ipuḡ.
ita ⁊ adūfari n̄r ad nihilū rediget q̄n vox n̄ra
i dī laudib⁹ p̄sonat. ⁊ oꝛones n̄re plene lachry
mis dñō exhibēt. Nemo q̄ segnit⁹ agat nec tie
at. s. is q̄ fort⁹ ē infirmiorē adinuare festinet. ⁊
q̄ alacer ē pusillanimē p̄solet. Qui abstīnēs ē
iordinatū ⁊ ihonestū i crepet ⁊ obiurget. Sic
em̄ inuicē p̄spirātes ⁊ pariter triūphātes. cō
culcatorē n̄rm p̄fundim⁹. ⁊ dñm n̄rm q̄ i celis
ē honorificem⁹. Scī q̄ angeli in nos letant. ⁊
q̄ vidēt nos ⁊ audiūt de nob edificant. Pa

radisus fructib⁹ leticie ac varijs florib⁹ plen⁹
multitudo ē monachoz in idipsum adornata
in dilectione dei. Quasi fons bon⁹ et aqua ex
undantib⁹ multitudinē arborū irrigās multi
tudo ē monachoz in idipsum psalmoz cursū
cāt lachrymis irrigatū. Sic ciuitas murata
et munitioib⁹ circūsepta multitudo ē mona
chorū in idipsum alterutrū pspirātes in dilecti
one dei. Diadema ptextū lapidib⁹ p̄ciosis et
splēdidis margaritis multitudo ē monachoz
in idipsum in om̄e op⁹ bonū ornata. Nauis re
pleta regalib⁹ opib⁹ multitudo ē monachoz
in idipsum plena dñi charitate. Oliua speciosa
ac fertilis multitudo ē monachoz in idipsum
pfirmata in dilectiōe dei. Imago regalis ha
bens amirabile historiam ex oib⁹ electi colorib⁹
et florū varietate depicta multitudo est
monachoz in idipsum diuersis virtutib⁹ adorna
ta. Castra scōz angeloz multitudo ē mo
nachoz habitās in idipsum mentē suā sp̄h̄ntes
ad dei. Sic mel et fauiscula applicat⁹ sic r̄u
sio fratris cū charitate et hūilitate ad primū
suū. Sic aqua sitiētī in estu sic fmo p̄solātis fra
trē in tribulatiōe ei⁹. Sic q̄ cadentī porrigit
manū et erigit eū ita et fmo vite et p̄solatiōis
erigit segnē aīam ac pusillamē. Sic sara/le
ta et electa et bona in terra culta et optia sic in
aīo monachi cogitatiōes bone et viles. Si
cut alligatura bona et fortis in edificio ita in
corde monachi magnanimitas. Sic lāpas
lucida in loco tenebroso refulgens sic mona
chus mēte sobria et corde vigilāti in tpe psal
modie sue. Sic vinculis et cathenis cōstrin
git aquila sic monach⁹ mūdi sollicitudinib⁹ in
nodat. Sic spine et tribuli in agro optio sic
cogitatiōes turpes ac sordide t aīa monachi
Sic cancer spēs et putrefaciēs carnes neq̄
finē sanitatis recipiēs sic memoria malicie in
aīa monachi. Sic v̄mis corrūpit lignū sic ini
micitia corrūpit aīaz monachi. Sic tinea ex
terminat vestimentū sic detractio aīam mo
nachi. Sic lignū excelsum q̄dē et speciosum
atq̄ fructuosum sic monach⁹ supb⁹ et insolēs.
Sic fruct⁹ delectabilis et speciosus extrinse
cus putrid⁹ et intrinsec⁹ sic monach⁹ emul⁹
et inuidia plen⁹. Sic q̄ iactās lapidē i fonte pu
rissimo p̄turbat eū sic monachi iracūdi r̄f̄sio
p̄xi mēte p̄turbat. Sic si euellat q̄s radici
tus arborē plenā fructib⁹ et trāsp̄lantet eā in
aliū locū fruct⁹ ei⁹ marcescūt et folia arescūt
sic monach⁹ derelinquēs p̄xiū locū et diuisa
plustrans. Sic edificii fundamentū nō h̄ns

sup̄ petra sic monach⁹ patiētia nō h̄ns in tri
bulatiōib⁹ suis. Sic astās q̄s aī regem et lo
quēs ei vocat⁹ aut a suo suo relinquat regez
et se ad cōfabulatiōes sui p̄uertat sicut mona
chus in psalmodia sua si intentionē mentis
sue a deo reflectat. Sic pond⁹ salis depmit
isirmū sic monachū somn⁹ in tpe psalmodie
sue. Intelligam⁹ q̄ charissimi cui assistimus.
Sic q̄ angeli cū timore et tremore hymnū cā
tantes astāt ita et nos debem⁹ cū corde puro
et mēte in psalmodijs n̄ris tpe orōnis coram
deo cōsistere ne corpe q̄dē videamur assiste
re sensib⁹ et negotijs frenis puagari. Sic
enī nauis fluctib⁹ pelagi circūfert sic et mona
chi mēs in terrenis negotijs puagat.

Ca. III. Exhortās ad tēptatiōes sustinē
das et iducēs ea in q̄b⁹ p̄sistit gloriatio mona
chi docēs q̄uo is q̄ vitis p̄occupat⁹ ē pulsa
re debeat ad ostiū dñi q̄ nō deerit si pulsans
p̄stiterit sed misericorditer subuenit.

Egregem⁹ er-

I go cogitationes n̄ras a negotijs
frenis vt gl̄az ap̄d dñm n̄m h̄re
mereamur. Sustineam⁹ aduersarij tēptati
ta vt gloriā p̄cipiam⁹. Gloriatio aut mona
chi patiētia i tribulatiōib⁹ suis. Gloriatio mona
chi lōganimitas cū charitate. Gloriatio mona
chi cū nullas res p̄rit seclī possidē desiderat.
Gloriatio monachi et laus i p̄spectu angeloz et
hoīm hūilitas et simplicitas cordis. Gloriatio
monachi vigiliet fiet⁹ i orōnib⁹ suis. Gloriatio
monachi māluerudo cordis et silētiū. Gloriatio
monachi q̄n deū toto corde dilexerit et p̄xiū
tāq̄ seipm. Gloriatio monachi abstinentia escay
et a mltiloq̄o ligue. Gloriatio monachi q̄n p̄xiō
tāq̄ sibi p̄i cōpatit. Gloriatio monachi q̄n v̄ba
ei⁹ opib⁹ p̄sonat. Gloriatio monachi q̄n in loco
suo p̄manet et si huc atq̄ illuc q̄i senū a vento
trāffert. Iheu mihi dilectissimi q̄z fact⁹ sū sic
machina seu follis fabri ferrarij q̄ repletur et
euacuatur nec aliquid in se continet venti
sic ego enarrās virtutes christi ab oib⁹ his lō
ge me sentio. Gl̄ia et adoratio magnitudi ei⁹
Charissimi si quis v̄m p̄occupat⁹ fuerit co
gitationib⁹ sordidis ac turpissimis nō negli
gat nec segniter agat neq̄ in desperationem
semetipm adducat et effundat cor suū in con
spectu dei et ingemiscēs defleat et dicat. Ex
urge dñe intēde iudiciū meū et iudica me fm
iusticiā tuā. Opus manū tuaz sum vt quid

V

Y gilem? / nec nos ita iuentiur. Im
por-tune atq; improbit dñm nrm
glorificem? ac deſcemur eū vt nos a tenebꝝ
ſtridore dēniū liberet. ⁊ regno ſuo nos dignoſ
efficiat. Obſecro te ſaluator mūdi ieſu xpē/
reſpice i me ⁊ miſere mei. ⁊ libera mea multi
tudine ſiquitatū meaz. Spreui em̄ oīa q̄ feci
ſti me cū a iuuetute mea. Ab eſt idiota atq;
ſine intellectu. feciſti vas repletū ſciētia ac ſa
piētia. ⁊ multiplicata ē ſup me gr̄a tua. ⁊ ſatia
uit eſuriē meā. ⁊ refrigerauit ſitim meā. ⁊ illu
minauit obſcuritatē meā. ⁊ ꝓgeſſit ab errore
cogitationes meas repleuitq; ſinus meos.
Et nunc adoro / obſecro / ꝓcideo quoq;
ac ſupplico. conſitens infirmitatem meam.

Capitulum

I

Propriam tuam bonitatem siue fructum gratie tue: pro sua
ea mihi in thesaurum tuum. ut rursum mihi tribu-
as ea in illa die ne itez irascaris amator hominum.

Nō enim sustineo fluctum inundationis eius: iō ob
secro te. propterea agēs/exā sup modum multipli-
cata ē sup me. Lingua enim mea infirmata est.
nō occurrēs differere eā. Obstupuit autē et
mens me: nō sustinēs multitudinē fluctus eius.

Imago et splendor beati patris: da mihi re-
frigerium a fluctibus: ut ignis cor meum renescat
cōburet. Abibi eā tribue rursum. et salua me i
regno tuo: et ne memineris iniquitatum mearum
et audebo postulare. Da mihi petitionem me-
am et facito apud me mensionem cum beato patre
tuo in die aduentus tui. et da mihi petitionem meam
quod tu solus dator es vite mee. Loopi quod iniquita-
tes/meas ab omnibus notis meis. et suscipe lachry-
mas meas. Appropinquet ad te fletus meus. me-
mento etiam lachrymarum mearum quas produxi
cōspectu sanctorum martyrum tuorum. Abscondam in-
ueniam in illa hora terribili: ut protegas me sub
pennis gratie tue. Si autem volueris facere mecum
in iniquitates meas. Iheu mihi miserabili.

Amator hominum benignissime. legio a te gre-
gem porcorum absque lachrymis postulauit. et de-
disti ei. Ego autem cum fletu et gemitibus supplico
bonitati tue. libera me ab iniquitatibus meis et
dona mihi regnum tuum. In me itaque peccatore de-
monstra ineffabilem misericordiam tuam. et fac me parti-
cipem latronis illius. quod per unum verbum heres pa-
dis effectus est. illum me introducit propter tuam benigni-
tatem. Abscondam quod ibi in medium arborum eius.
et videam locum ubi adā occultatus est. cum alacritate
et leticia. ubi dictum est. adā ubi es. Ad orationem et
gloriam tibi offeram: quod exaudisti orationem meam in in-
iquitates desperasti. Domine pone lachrymas me-
as in conspectu tuo. sicut in promissione tua. ut reuer-
tatur inimicus meus retrosum. et expauescat con-
turbetur. cum viderit locum quod preparauerunt manus
tue. Expectas autem inimicus meus videre in loco
quem mihi preparaueras propter delicta mea. vide-
at in loco vite. Et conuersus in tenebras con-
turbetur. quia nequaquam volūtas eius effecta est in
me. Ita benignissime. ita amator hominum. ita
quod solus es sine peccato. effunde super me misericordiam mi-
sericordiam tuam. Da mihi ut ego et hi qui diligunt
te. regni tui efficiamur heredes. et videntes
gloriam tuam adoremus bonitatem tuam. Gloria patri
qui fecit nos. gloria filio qui saluauit nos. et gloria
spiritui sancto qui renouauit nos.

Sancti Effrem de cōpunctione
cordis. Liber secundus explicit.

Liber eiusdem de Iudicio dei. Et Resur-
rectione. De Regno celorum. et iudicia anime.

La. I. Exhortas nos ut meritis nostras pre-
paremus et emendemus. insistamusque ut celestia
sapiamus et eterna sectemur. ad illos quod promif-
siones tendamus. de quibus omnes sancti suspirauerunt.
Iudicij die expectantes. conditiones illi dei atque
iudicis exponens.

Gloria omnipo

Senti deo. quod nostrum superno nutu
apuit. ad enarrandum de his terribi-
libus miraculis. de quibus omnes sancti a seculo cecine-
runt. Quia ignorare vel obliuioni tradere. i
plenitiam gratie piculum est. quanta post excursus vi-
te. peccatoribus supplicia. vel quanta iusti. promissa sint
patria. Idcirco comparare meritis nostram. et mun-
dare debemus. omni quod virtute insistere. et opera da-
re. spem de celestibus sapere et sublimia et eterna secta-
ri. prepnentes temporalia desideria. ad illas promissi-
ones tendentes. de quibus omnes sancti suspirauerunt. et
a longe eas aspicientes. perfide et patientia. tribula-
tionem. longitudinem equo animo protulerunt. fideles exi-
stimantes eum qui repro misit. Nam omni carcere tri-
stiorum commorationum corporis arbitantes. expecta-
bant illum beatitudinis domini diem splendidum. in quo
fulgebunt iusti ut sol. in quo etiam filii dei cum gloria et
sanctis virtutibus suis. descendent in nubibus celi. Ele-
niet enim in virtute brachij sui. et opera vni cuius-
cunque coram ipso. et colliget sanctos suos a summo celi
usque ad summum eius. cui est intolerabilis potentia. i
qui celi resoluent ut liber. et terra producet omnes quod
seculo conuerunt. Ab omnes et petre et omnia arida ob-
stupescunt a facie eius. cum venerit iudicare vi-
uos et mortuos. Et vniuersos tremor appre-
hendet. et virtutes celorum contabescunt. eo quod
multa nimis erunt castra eius. et fortia opera finio-
num eius. Rubis etiam puluis pedum eius comminans
maria. et exiccans illud. Veniet ergo dominus cum indi-
gnatione et ira et tanquam percella cursus eius. et ignis
pibit a facie eius. Audiet vero quod in monumentis
sunt vocem eius. et procedent quod bona fecerunt in re-
surrectione vite. quod vero mala egerunt in resurre-
ctione iudicij. Tunc apparebit illud terribile iu-
diciu christi. in quo throni apponentur. et multa mi-
lia angelorum astabunt. Fluum ignis curret a sin-
istru et libri apient in quibus singulorum acta scripta sunt.

La. II. Exrememoratio diei Iudicij. exci-
tans nos ad vigilantiā et ad imitationem sanctorum pa-
trū ut a prefamilias christo domine in eterna mansio

nem recipi mereamur: multas illi⁹ mansiois
conditiones exponens.

Propter reme

p morantes die illi⁹ in q^o h^oia dñs re-
uelabit. cū venerit glorificari i scis
suis. nō negligam⁹ fressilectissimū neq³ in p^o
sentib⁹ caducis reb⁹ / tāq³ i etnis z phēnib⁹ de-
lectemur. Nō obdormiam⁹ somno neq³ somno
Somnū at dico pccm⁹ z mortē. Nō obliuiscā-
mur scōz patz / q^o h^o vite nre duces optimi ex-
titerūt: q^o rū pteplātes pñsationē imitemur si-
dem: q^o circūiērt i melor⁹ z pellib⁹ capnis. egē-
tes. agustijs afflicti: q^o tidie p xpi noie morien-
tes. Scio em⁹ quā plimos obdormisse: z nūq³
de die illa scribili cogitasse. Qui sine dubio / cū
venerit spūs / excludent a thalamo. Nos q^o
oī custodia fuem⁹ cor nrm expectātes p rem
familias / christū dñm ac deū nrm: q^o cū diues
eēt: ppi nram salutē paup⁹ fact⁹ ē: z infirmitatē
nram / volūtate ppria i semetipm suscepit. nā
idcirco paup⁹ fact⁹ ē: vt nos diuiciaz suaz soci-
os faceret: z ineffabil⁹ fufe glie picipes demō-
straret. Nō crucifix⁹ ē vt nos a cruciatu z pte-
te diaboli liberaret. Ihūc q^o dilige sine infirmitate
onedebe⁹ vt ab ipō q^o dilige mereamur: z il-
luc i māsionē illā q^o apō p rem pparata ē itroea-
mus: z videam⁹ lumē i lumie. Terribil⁹ ei erit
dies illa: z aduēt⁹ magn⁹ z pclar⁹ nimis. z q^o
idone⁹ ei erit. Prop⁹ q^o has pmissiōes hñtes
ieffabiles z tremēdas: exultem⁹ exultatiōe i-
enarrabili z gliosa. Abluam⁹ frequēter aīas
nras lachrymis: ne radix amaritudinis rursum
germinās ipediat. Per hāc xō inq^o nāt mlti:
vt i illo purissimo ac splēdissimo lumie pstitū-
ti / i q^o nō ē ruga vl⁹ macula: pteplemur iestima-
bile z btām christi saluator⁹ nri naturā. vt p^o z
fili⁹ z spūscūs: vbi pteplabimur oēz naturam
āgeloz z archāgeloz / x^o tutū z p^o rātū. Ibi fress
videbit⁹: q^o a seclō sunt fuata ieffabilia bona.
Ibi videbit⁹ scām ciuitatē: q^o ē oīuz i pñi luge-
riū mar. Illic ex vberib⁹ ei⁹ p solatiōis lac pota-
bit⁹: illic de torrēte epulatiōis bibet⁹. Illic vo-
cabimini filij dei: illic apient nob⁹ porte regni /
z intrabit⁹ i penetralib⁹ pñs. Illic vob⁹ ostēdit
oēs scōs suos: illic apparebit vob⁹ sol iusticie.
Illic egrediem⁹ z letabim⁹: tāq³ vituli soluti a
vinctulis. Illic trāsformabit de⁹ corp⁹ hūilitat⁹
nre: pforme corp⁹ claritat⁹ sue. Illic renouabit⁹
sic aq^{le} iuuēt⁹ v⁹ra. Illic frā repromissiōis vi-
debit⁹: illic bñlis ptegem⁹: quē admodū si m⁹

filij ptegat suū. Illic videbit⁹ z letabim⁹: q^o q^o
bus i h^o seclō sine cessatiōe plāxist⁹. Illic papiē-
tes coronā pulehritudis: z vestē iocūditat⁹ de
manu dñi / dicet⁹. Letet aīa mea i dño: iduit
ei me i dñm salut⁹ z iusticie. z circū dedit me
veste leticie: tanq³ spōso circūposuit mihi mi-
trā: z tāq³ spōsaz ornauit me ornāmto. Illic sa-
turabim⁹: q^o cūq³ esurit⁹ z sitit⁹ iusticiā. Illic
fulgebit⁹ sic sol: i throno pñs v⁹ri. Illic i morta-
lia seclā / z manētia iueniet⁹. Illic dñabit vob⁹
sine pturbatiōib⁹ / z fluctib⁹ lōgitudo diez. Il-
lic vox letatiū z exultatiū: illic vob⁹ pparat⁹ ē
loc⁹ i domo dñi / z muro ei⁹. z nomē sempitnū
q^o nō delebit⁹. Ipe ei dñs nomē ē v⁹ri. Iā nō
erit v⁹ri filis q^oq³: si pñi fuerit⁹ / z fecerit⁹ i celis
gaudiū. i die illa q^o iudicabit de⁹ occulta hoīm
Illic iueniet⁹ fiduciā: vbi effugat dolor z tristi-
cia. Si em⁹ recordamur de die illa tremēda / et
aduētū dñi glioso: cū venerit scōz oīm mltitu-
dine pstipat⁹. i q^o celi magno ipetu trāsiet⁹ / ele-
mēta ignis calore soluent⁹.

La. III. Exhortās nos ad pparationē il-
lius terribilis examinis i q^o oēs act⁹ nri cogita-
tiōes z eloq³ arguent⁹. vt etiā i dō tpalia z fre-
na atq³ trāsitoria nō q^oram⁹. s⁹ intuitū nrm ad
scōs deflectam⁹: q^o ppi celestis patrie deside-
riū plima sunt ppesti. q^o si imitati fuerim⁹. cū
ipis quoq³ cōregnabim⁹.

Reparem⁹ er

p go nos / sine macula iueniri in illo
scribili christo examie. In q^o omnes
act⁹ nri / cogitatiōes / z eloq³ arguent⁹. Nā et
popib⁹ z p pñib⁹ ociosis: z p dedecorosis z
ihonestis aspectib⁹ / z oib⁹ actib⁹ vl⁹ manifest⁹
vl⁹ occult⁹ / q^o ab origine mūdi cogitata vel ge-
sta sunt. z p merit⁹ suis / singuli iudiciū sumēt
z rōnē singuli reddēt. Ergo ne gloriā nram i
frenis q^oram⁹: ne carnis curā i desiderijs faci-
am⁹. ne t^otpalia z corpalia diligam⁹: ne talētū
nrm pfodiam⁹ i frā. ne cōnumeremur fatuis
xginib⁹. ne h^o mūdo vtamur: eo q^o pteriet ei⁹
figura. q^o z si dom⁹ nra h^o habitatiōis dissolua-
tur: nō manufactā etnā i celis habebim⁹. Ihic
patriā nō q^oram⁹: s⁹ futurā desiderem⁹. Intui-
tū etiā nrm deflectam⁹ ad scōs: z iueniem⁹ tā-
mēte quā cogitatōe / ad illū i mortale seclm ēē
trāsatos. q^o circūiērt vt s⁹ meminim⁹ i melor⁹
z pellib⁹ capnis. egētes. agustiat⁹. afflicti. q^o
dign⁹ nō erat mūd⁹ / i solitudinib⁹ errātes / in

Capitulum

montibus / et in spelūcis / et in cauernis terre. Lapidati et verberati / et omnium temptationum obprobrijs temptati / laborauerunt sequentes post deum: nec aliquid horum que diximus propositum eorum mentes turbauit. Nam quemadmodum adamantin⁹ murus non patet insidijs: sic eorum mens incoccussa et conuersatio permansit immobilis. Nihil isti hic requirebant sed iugiter thesaurizabant: fidelem existimantes eum qui repro-misit / et inuisibilem tanquam videns unusquisque eorum sustinuit: sola intelligentia spiritali. Et per cordis oculum contemplantur: que nec ocul⁹ vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit in quibus desiderant angeli perspicere. per quibus constituit in terris velocem depositionem tabernaculi sui. Querebant et de illa superna commoratione quam tarde se adipisci sentiebant: gementes precabantur dicentes. Quando veniemus et apparebimus aui faciem dei? Et alius. Bonum est mihi mori quam viuere. Et idem beatus apostolus omnia mundi oblectamenta tanquam stercorea computabat: propter quod dicebat. Cupio dissolui: et esse cum christo. Et Symeon ille iustus etiam quale vocem emisit: cum deus in uenas suas suscepit? Nunc dimitte seruum tuum domine secundum uerbum tuum in pace: quia uiderunt oculi mei salutare tuum. Quemadmodum enim in uinculis / vel in carceribus / sic omnes sancti usque ad tempus resolutionis sue in corporibus commorantur: ad tranquillissimum portum festinantes: ut adipiscantur sine fluctibus uitam. Propterea nos fratres dilectissimi respicientes ad hos viros mirabiles et beatissima eorum sequentes vestigia: nec non et passionibus eorum communicantes / ad nihil aliud nostrum propositum dirigamus: nisi quatenus domino placeamus / nec propter gloriam humanam retardemus cursum nostrum quo minus ad mensuram patrum nostrorum peruenire valeamus / sed omni virtute / ut ceperimus per meritum eorum cum ipsis in regnis celestibus gaudeamus: quia si fuerimus socii passionum / simul et consolationis erimus. Et si sustinemus etiam coregnabimus: quia non sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam quam reuelabitur in nobis. Non ignoratis: quia si seminant in lachrymis in gaudio metent / et qui per se seminat per te metet. Eunt inquit ibant et flebant mittentes semina sua / venientes autem venient cum exultatione / portantes manipulos suos. Et beati qui lugent / quoniam ipsi consolabuntur. Et beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam nunc / quia ipsi saturabuntur de illa regali mensa in qua abraam et isaac et iacob / et omnes

III

sancti a seculo requiescunt. Beatus ergo est qui in sanctis operibus iugiter conuersatur: et imacula tam seruat animam suam / de qua nobis grāde certamen est. Quid proderit homini si mundum uniuersum lucret / animae autem suae detrimentum patiat? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua

Ca. III. Prouocamus nos ex dictis ut festinemus ne ab illis eternis bonis excludamur et sempiterna pericula incidamus si negligentes fuerimus / occasione illi tandem multa pericula et supplicia damnatorum explicans.

Gitur festine

mus ne excludamur ab illis promissis eternis: et a thalamo immortalis sponsi: neque incipiamus foris stantes clamare et dicere. Domine domine aperi nobis: quia tunc penitentia nihil proderit: sed e contrario audiemus nescio vos unde sitis. Ibi erit fletus et stridor dentium. De anima nostra certamen agitur: de qua si neglexerimus: periculum imensum est: aut supplicium sempiternum. Non est enim in inferno confessio: non sunt lachryme ibi: non gemitus qui uocis auertant sententiam. Non dilatio ulla temporis ad agendam penitentiam non est egressio ad uitam: sed omnia dura et aspera et amara occurrunt eis: qui tempus penitentiae perdiderunt eis horrenda illa facies suorum delictorum: que in tormento amarior existit et durior: sed et conscientie suae verberibus cruciatur in felicia illa verba crebro proloquens et dicens. Ele ve nobis miseris: quibus contigit videre hanc diem. Ubique enim peccator tunc oculos conuertit: contemplantur imagines suorum delictorum. Tunc videbitur angelos et archangelos per uniuersum mundum discurrere: et omnes sanctos electos dei congregare: qui rapient obuiam domino: et sic semper cum domino erunt: quia ubicumque fuerit corpus: illuc congregabuntur aquile. Peccatorum vero et negligentium uita suam exitum tunc videbitis tristem et execrabilem. Sol enim tunc obscurabitur et celum tunc plenebit tanquam liber. Cadent astra omnia conturbabuntur elementa: virtutes et potestates assistent: ignis velut flumen currens: omnia omnino replebit. Ignis enim ille comburet montes et colles et maria: et omnia deus iudicabit per ignem. Tunc in illa die: videbitis uniuersum orbem tanquam pomorum custodiam: et tubas illas angelicas: terribilia et tremenda clangentes. Refulgebunt etiam iusti tanquam claritas firmamenti. Tunc lamentabuntur et plangent se omnes pecca-

tores / et illi amarissimi proclamabunt. uenite nobis. cum uiderit claritatem letitiam sanctorum. cum uiderint abraam et isaac et iacob et omnes sanctos percipientes inmarcescibiles coronas de manu domini cum uiderint se ab eorum sortibus segregari. Tunc enim erunt angeli et sepabunt omnes malignos de medio iustorum: tunc audiet infelices illam uocem spiritibilis et poterit recedere a me maledicti in ignem eternum qui paratur est diabolo et angelis eius. In illa hora necitatis / amaram nimis et lachrymabilem suspirabunt / cum traditi fuerint morti. et inextinguibili igni / tenebris exterioribus / et omnibus immortalibus. cum in inferno inferiori mancipati fuerint. ubi est fletus et stridor dentium. ubi est tartarus et crudelis gehenna. Hec autem uniuersa supplicia expectant hi qui non per amaram suam uirilitatem ceruauerunt: qui non multiplicauerunt talentum sibi creditum. qui non castitatem cum fraterna charitate seruauerunt. Festinemus ergo conciliari proximis nostris. ut sol non occidat super aculeum nostrum. nec malicia remiscamur in cordibus nostris. Infirmum etiam in opibus perferemus et in egrorum et languidis dominum uisitemus. Et cum uiderimus in pauperibus esuriem et satietatem / sitiem et potum / nudum et uestitum. et infirmum uisitemus. hospitium colligamus. in carcere et in eam ad eum. Detenti etiam elemosinam per manus pauperum / non despiciamus. ut et ipse in aduentu suo uocet nos et dicat. Venite benedicti patris mei. percipite regnum quod patrum estis uobis ab origine mundi. quia propter uos pauper factus sum. mihi in ipsis pauperibus ministrastis.

La. V. Inducens auctorem miseriae suae deplorat / fratres suos rogat ut oraret. et pro eo et pro se ipsis / quatenus futura illa mala effugere possint / celestiaque gaudia consequi / que breuiter et summatim commemorat.

Ecce autem fra-

b tres charissimi. Hec ego uobis scribo / fortiter desineo / nec a luctu nec a lachrymis cesso. quia ab his bonis alienus existo. et in me impletum est illud apostoli dominici. ne cum alijs predicaueri ipse reprobus efficiar. Spero autem per orationes uestras tempore perueniri. ut stare possim aduersus insidias diaboli. quia non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et potestates. contra spiritualia nequicia in celestibus. Orate ergo pro nobis fratres dilectissimi. et orantes non desiciat. ut in medio perfidum quod est inimicus et diabolus totum pertransire possimus. et effugiamus illa que uentura sunt mala. ut ueniat tempus refrigerij in aduentu christi. qui suis temporibus ostendit beatus solus potestas. ut transferat nos si digni fuerimus in illam beatam spem / et ineffabilem leticiam. et mansionem eternam. de qua nunc ex parte narrantes. tanto nobis

euangelisauimus. tanquam si quis ex pelago maris. aqua gutta per digitum suo auferre. Sit autem nomen domini benedictum. qui parauit celos in prudentia sua. qui parauit sanctis suis regnum et gaudium aenigmatum in constitutione mundi. de quo suspirat et luget tunc audiet. uenite omnes qui ploratis / gaudete in gaudio meo et uidete me et letet cor uestrum. et ossa uestra tanquam herba floreat. ibi laudatio et exultatio. et iucunditas sempiterna est dilectissimi fratres. illic fulgebunt sicut sol. illic letabitur in leticia inenarrabili. Illic et deum uidebitur quod est bonorum omnium potissimum. illic uobis christus demonstrabit omnem gloriam patris. et sanctorum officia angelorum. illic adorabimus per omnia aeterna secula. illic sine fluctibus et perturbationibus uite uiuemus. illic choros miscemus cum choris sanctorum. illic auferet ab oculis nostris lachrymam. qui pupillas oculorum nostrorum obnubilat. illic carabimus et dicemus. mirabiles domine in sanctis tuis. illic confitebimur domino. quia repleti sumus misericordia tua exultauimus et letati sumus in omnibus diebus nostris. delectati sumus per omnibus diebus quod nos humiliasti. quoniam magnificata sunt opera tua domine. omnia in sapientia fecisti. Benedic ergo anima mea domino. et ne obliuiscaris omnes retributiones eius. qui propter nos in omni iudicio tuis qui sanat omnes languores tuos. qui redemit de iteris uitam tuam. qui coronat te in misericordia et in miseratione. gloria tibi christe. gloria tibi. quia iudicia tua abyssum mita et promissiones tue in scrutabiles et inuestigabiles uiae tue. quod sapiens et intelliget. huiusmodi ratione uidebitur iusti perambulabunt per eas. ipsi autem infirmabunt in eis. Gloria patri et filio et spiritui sancto. et nunc et semper et in seculum amen.

Scilicet effre diaconi liber de iudicio dei explicit
Incipit liber eiusdem de Beatitudine anime.
La. I. Adultos in diuersis uirtutibus et bonis exercitijs se occupantes / beatos predicantes. negligentesque ex metuenda morte / hora et egressu anime de corpore preterrens.

Eat qui odio

b habuerit hunc mundum. et solummodo meditationem eius in deo fuerit. Beatus qui exacerat fuit peccatorum malicia. et deum solum et benignum et redemptorem peccatorum dilexerit. beatus qui in se sicut angelus fuit purus. et imitator factus seraphin: castos iugiter et sanctos cogitat habuerit. beatus qui effici meruerit agnus dei / ab omnibus pollutis cogitationibus emundatus. et non fuit implicatus actibus mundi. beatus qui effectus est totus ex integro liber in domino et qui ab omnibus mundi istius negotijs vanissimis liberatus est. beatus qui se recordatur fuit de illa die tremenda. et festinauerit lachrymarum fontibus ablui. et anime sue vulnera procurare. Beatus qui fuit effectus tanquam nubes ad proferendam

Capitulum

pluuia lachrymarum: p q̄s possit extingue flamas
adul^o icēdia pctōz. Btūs q̄ ābulauit i via dñi
ingit: sibi mālōes pfectuū faciēs. p sincerita-
tē z fidē atqz caritatē pfectā. Btūs q̄ i bōis opi
b^o q̄ridie creuerit. p disciplinā z p̄nētiā. scōz
q̄ institutionē. hñs i dño spē certā vt videat eū
i claritate sua. z regno z glia. Btūs q̄ memie-
rit p̄cepti ei^o. de ocioso xbo. z posuerit custo-
diā oīi suo ne excedat a xpi mādato. Btūs c^o
fuit aīa. tāqz lignū qd plātati ē sec^o decursus
aqrū: hñs sine infmissiōe lachrymarū imbrē a
q̄ crebri^o irrigat. Btūs q̄ plātati bonā plātati-
onē i aīa sua x̄tutes. i. z vitā scōz patrū. z deo
placētū monachoz. Btūs q̄ irrigat plātatio-
nes suas lachrymis/chrīstū sp exorās vt sint
fructifere z acceptissime deo. Btūs q̄ tāqz ab
igne i charitate xpi exarserit: z cōbuserit oēz
turpissimā cogitationē z pollutionē aīe sue.
Btūs q̄ effect^o fuit ita bona z optia. afferens
fructū cētēsimūz sexagesimūz tricesimū. Be-
at^o q̄ iucnerit semē bonū. z semiauerit i agro
pectorū sui. Btūs q̄ iucnerit thesaurū in agro
absconditū. z vniūsa q̄ sūt mūdi abijciēs. ipsūz
solū possiderit. Btūs q̄ sp habuerit diē exitus
sui an oculos. z festinauerit i illa hora pat^o cē. et
line aliq̄ t̄iore pcti vī p̄ue p̄cie iueniri. Btūs
q̄ iucnerit fiduciā i illa hora exit^o sui. qñ aīa se
parabit a corpe. Lū mag^o nāqz metu: magnif-
qz dolorib^o sepabit. Veniet em̄ āgeli assumē
aīam. z sepabūt eā a corpe: z pducēt eā an tri-
bunal i mortāl/ z metuēdi iudicis. At illa me-
morās opa sua. misera p̄remiscet. Grādis ti-
mor ē frēs. i illa hora mortis z sepationis aīe a
corpe. Assistēt em̄ tūc i p̄aīe/ opa ei^o q̄ diē no-
ctūqz bona z mala gessit. Angeli etiā festināt
ac p̄perāt: excludē eā a corpe. At illa audiens
act^o suos/egredi p̄mescit: qz pctōrū aīa cum
metu mag^o z t̄iore horredo sepat a corpe: z tre-
mens sp aciugit desēs p̄git ad erinū supplicii.
Ea ḡ hora cū aīa diuidit a corpe: vidēs vniū-
sa opa sua. dic̄ eis. Date mibi vni^o hore spatii
donec egrediar. Et r̄ndēt sī oīa opa ei^o. z di-
cūt ei. tu nos egisti. tua opa sum^o. tecū sp im^o
tecūqz p̄gim^o ad deū. Scā etiā aīa cū sepat a
corpe nō timet nec metuit. s̄ mag^o gaudēs cū
fiducia p̄git ad deū: enecta officijs angelorū.
La. II. Lā p̄dictoz nos exhortās ad odi-
um mūdi z dilectionē xpi: obsecrās qz vt itēte
dño fuīam^o z nō mūdo q̄ plen^o ē laq̄is mortis
vt etiā ob id aīas n̄as oznem^o p̄nis scē p̄usa-
tiōis/ q̄b^o possim^o laq̄os istos i q̄rū medio ābu-
lam^o vitare: excitās nos post hec ad vigilātiā
spem longe vite penitus excludens.

II

Diamus ergo

o hūc mundū dilectissimi frēs. xpm
solū diligam^o scā: z redēptorē aīa
rū n̄az. Rescīm^o frēs q̄ sit hora exit^o n̄ri: nul-
lus n̄m aḡscit diē vocatiōis sue. Subito em̄
ābulatib^o nob sup frā. z secure atqz elate agē-
tib^o: dñi p̄ceptū emittit. vt aīa dimittat a cor-
pore. z illa si valēs resistē venietib^o ad se āget:
mīhabili^o p̄remiscit. Tūc aīa pctōrū z negligē-
tis vitā suā/ i diē q̄ n̄ sperat z hora q̄ nescit/ ra-
pi^o z segregat a corpe. z p̄git plena pctis z in-
gēti p̄fusiōe dep̄ssa: nullā oīno hñs excusatio-
nē quā p̄pctis suis possit obtinere. tremēs p̄-
nimia formidine p̄tabescit. p̄p̄t qd obsecro
vos charissimi mibi vt efficiamur liberi. fūi-
tes dño itēti absqz vlla offēsiōe. Nec p̄cupiscē-
tijs t̄palib^o vanissimis seclī fuīam^o. qz ip̄e mū-
dus plen^o ē scādā/ z laq̄is mortis. Aīam n̄ram
p̄nis scē p̄usatiōis oznem^o. q̄ possit oīa scāda-
la p̄teruolās euitare. Ih̄as ḡ cēasqz x̄tutes q̄
bus velut p̄nis ad deū s̄buolem^o. festinat oc-
cultis laq̄is suis diabol^o diuisisqz fraudib^o a pe-
ctorib^o n̄ris plen^o euellere. ne nob sit trāsīt^o li-
ber ad celū: s̄ pctōz sarcinis p̄grauari. p̄cipite
mur in abyssūz. Ahemisse itaqz debem^o cha-
rissimi. qz i medio laq̄oz diaboli ābulam^o v̄gi-
lem^o ne i mortis baratrū icidam^o. Laq̄i cū ei^o
dulcedie z suauitate mortifera plen^o sūt. Nō
ḡ negligam^o aīas n̄ras: nec oblectent^o dulce-
dine laq̄oz ei^o. Dulcedo aut^o laq̄oz ei^o ē sollici-
tudo actū frenoz: z possessio diuiciāz z co-
gitatiōes sordidissimāz p̄cupiscētiāz. Si er-
go obscena cogitatio aditū iucnerit. p̄ quam
possit ad aīam penetrare. p̄mū qd ē venenata
dulcedie/ z assidua meditatiōe oblectat eam
donec captā atqz deuictā p̄sternat. eāqz mor-
ti tradat p̄petue. Ergo sepe cogitatio malig^o
vel turpis: tāqz laque^o aīe n̄re ē. nisi statim ofo-
nib^o lacris ieiunijz z vigilijs/ a n̄ro pectore ex-
cludat. esto ḡ carissimē sp̄ pat^o z vigilā. libab-
oi sece frena. vt ab oib^o t̄pissis ac p̄uis actib^o
eruar^o. ne i vni^o hore mortis i t̄pissia cogitati-
one molescat. z ne imozet malig^o p̄cupia i tua
aīa. frat^o p̄fuge sp̄ ad deū. p̄ oīes ieiunia atqz
lacrias vt liber^o ab oib^o laq̄is scādā passionū.
Nē te arbitrer^o frat^o diuicturū i frī: z p̄b te
p̄fact^o/ i mal^o cogitatōib^o vī actib^o imozeris.
Nā si subito rapiat aīa tua a te/ z peccatū at-
qz fetidissima repiet. z nō hñs t̄ps p̄nie vltra
nec erit iā venie digna: qd tūc dices morti in
hora sepationis tue. O frat^o. puenit nāqz/ vt nō
pcedat tibi i m̄ dñi p̄ceptū nec momēto hore

la viuerenecce sup fra. Tleniet g exiprouiso
mors. t iuenierhoiem pctorē forte t diuitem
cōputatē sibi mltos ānos. t requiē i tpe lōgio
rē. t diuiciāz sūmā p digitos supputatē. vsuraf
q sibi pecuniāz in plixiore vita atqz delicijs
pcentē. Tleniet g vt dixi velocit mors. t oia
simul i momēto destruet. t supputatiōes t di
uicias t sollicitudines atqz cogitationes va
nissimas. Tleniet itez mors. t iueniet viz scū
t iustū p diuicijs efis sollicitū. t celestes sibi
p gātē thesauros. p oīes t ieiunia t opa bōa.

La. III. Propf p memorata. piculosaqz
tpayētura. ac etiā pūria mala q q̄tidie crescūt
t i pēl p p̄ficiūt. āmonēs vt diē mortis atqz iudi
ciū futurū sp aī oclōs habeam. oīdēs q̄ q̄s
illa effugē possit. t q̄ d cā mlti i ea icidāt. negli
gentiā nram rep̄hēdēs. mltisqz argumētis dili
gentiā suadēs. t ad sollicitudinē incitans.

Albeto ergo pre

b oclis diē mortis charissime. t nūq̄ ei
formidāb aduētū. q̄ spiritalis t itelli
gens p dies singulos sepationē corpis aieqz p
tracta. Qualisqz aī tribunal iudicij statuēd
es cogita. t para iugit lapadē tuā. vt i pūfati
one bñissima fulgeat. Tāqz prudēs t puidēs
visita eā. t exornata lachrymis t oīonib. t q̄s
to tpe supuixeris. festina vt sp accēsa sit. Tleni
ent em tpa piculosa. timore t p̄turbatiōe ple
na. t i fidelitate t resolutione atqz duricia cu
mulata. q̄ nō sināt mētē de meliorib. cogitare
ppf sue p̄fusiōis caliginē. Cōsiderate fratres
quō oia mala crescūt. t q̄tidie i penis p̄ficiūt
Hā magnitudo neq̄cie iminētē p̄fusiōis signi
ficat. tribulationēqz magnā q̄ i vniūsu orbē p
pter nra pcta vētura ē. Hō g vulnerabit i bel
lo. q̄squis oderit mūdū. Et despiciēs tpalia t
caduca possit tāqz eximi belligerator vincē. t
brauiū p victoriā pmereri. Hā qz frene cupi
ditates p̄trahūt nos ad se deoz sum i frā. t pas
siones corpis. oclōs nri cordis excecāt. ppf
ea i illo deijcitur a maligno. qz ea q̄ frena sūt
p̄cupiscim. t sollicitudinib. seclī t voluptati
bus defuim. Singuli nrm hodie si p̄sciazo
strā discutiā. dephēdūm nos mūdū dilige
re. t mētē nram i frenis cogitationib. affirāz
eē. ppf molliciē t desidiā nram. Dies iā decli
nauit ad vespē. hora cene ē t pus nrm. t nos
ceca ifelicitate arbitramur manē itez existē.
Ecceregnū celestic i ianuis ē. t parat vt fulge
at. t nos nec h cogitare aliqū volum. nec au
dire. Signa t pdigia q̄a deo sūt p̄dicta iā fca
sūt. fames. fremor. timores. male auditiōes

gētū cōmotiōes gignunt. t nos nec auditiū
nec aspectu p̄remiscim. Dēs scī t electi aī
tribulationē q̄ vētura ē colligūt. t a dño assu
munt. vt nō videāt p̄fusiōē illā magnā. que
vniūsu obruet mūdū. Tāqz messis seclī finis
ad merēdū puenit. t āgeli accincti t p̄pati fal
ces tenēt māib. dñi expectātes imperium.

La. III. Ex eo q̄ iā hora diei vndecia ē.
t vie nre cursu lōgissim. icunēs nob tiorē et
ad vigilatiā excitās. de effugatiōe etiā t expul
sione charitat. nos accusans. docēs q̄d agē
debeat q̄ celestis eē desiderat. t pulchrā ad h
adaptās similitudinē.

Ineamus cha

rissimi frēs. qz iā vndecia hora ē diei
t vie nre cursu lōgissim. ē. pperem. g
cū oib. scīs i celestib. māsiōib. vt ibi possim
repiri. Sim. pūgiles. excitemur a sōno neq̄
cie. nescim. ei q̄ hora dñs dom. adueniat. Ex
onerem. nos a pōderib. sollicitudinū frena
rū. Precepit nob dñs. vt oēs oīno diligamus
Et nos mag. odiētes t iuidētes t detrahētes
alutū. dilcōnē a nob. t charitatē repellim. t
recessit a frā dilectio. nō ei iucē i frā charitas
pfecta q̄ fm deū ē. ab oib. effugata ē. ab oib.
expulsa ē. mag. iuidētia regit i nob. p̄tētiōes t
p̄radictōes lites p̄tōrū. qz p̄fusiō abūdauit.
iūqtas oia sū opuit. vniūsqz frena requirit. ce
lestia spuit. p̄cupiscit tpalia. t bñitudinē efina
si diligit. si cōsideras eē celestis. sp q̄ frena sūt ex
ecrare t despice. p̄fcoz exēpla sectare. ne cogi
tes itra te. nec aliqū sic dices. mult. t imer. ē
labor. p̄posito atqz iustitūis nre. ego at sum
puul. t iūrm. vald. nec valeo i h. p̄posito p̄ci
per exbap̄siliū mei. O dilectissime frā. itellige
q̄ tibi dico. dō dignissime. si volueris. p̄fiscis i
lōginquā regionē vlp̄riāz. si poteris. vni. hore
momto toti. vie infualla pcurrē. s̄ g dat. t nu
mero passuū q̄tidie p̄fiscis māsiōē. t ad p̄riam
quā cōsideras puenis. sic ē. t regnū celestē. pa
radis. deliciāz. t desiderabil. p̄ria monachoz
ad quā oīones t vigilias t ieiunia. t p̄tētiā
plachrymas. t obediētiā p charitatē. t p̄fue
ratiā. p̄hūilitatē t iusticiā. t si q̄ sūt alie vtutes
pueniēdū ē. Hec sunt māsiōes. p̄q̄s ad regnū
celestē. t deū patrē vēturos nos eē credim.
Hec sua. ne timeas initiū bone vie suscipe. q̄
pducit ad vitā etnā. Cille tñ i hac vita esto
pat. t p̄mpt. stat i ipa via corā te p̄pabit. t de
lectabit te labor. cui. p singulos dies i vtutum
māsiōib. req̄escēs. cogitatiōib. mirabilis ob.

stupescēs. quō gressus animi tui ad p̄cipiēdas
māsiōes singulas p̄fortent. Nec aliquā p̄uita
tē vltoruosissis flexib⁹ aspātā i hac viā repies
qz dñs celi ip̄a viā vitē facit. ē: oib⁹ q̄ desidera
uerint ad patrē luminis puenire.

Sci. Efrē diaconi liber d̄ b̄titudie aīe explic
Incipit liber eiusdem de penitentia.

La. I. Ex pietate dñi n̄ri iesu christi q̄ de
sinu patris descendit vt pctōres ad p̄niam voca
ret. ⁊ male h̄ntes sanaret. mltis rōnib⁹ icitās
sauriatū pctōrē vt p̄vulnē suoz sanatiōe ad
medicū benignissimū ⁊ p̄mptissimū festinan
ter accedat. q̄ p̄p̄ multā suā bonitatē statim
inuenit ab inq̄rentibus se.

Dominus no-

ster iesus christ⁹: q̄ descendit de
sinu patris. ⁊ effect⁹ ē nob̄ viā sa
lutis / sup̄ p̄niam iustruēs: diuinat
brā sua voce sic ait. Nō veni vocare iustos. s̄
pctōres in p̄niam. nec egēt sani medico. s̄ qui
male h̄nt. Si ego h̄ dico / ne velis me audire.
Si autē ip̄e dñs h̄ dic⁹: q̄re sp̄nis. ⁊ negligis vitā
tuā? Si autē p̄sci⁹ es tibi / qd̄ habeas i tr̄secus
i sanabilia vulnera cogitationū / ⁊ actū. q̄re
tu de occultis negligis ⁊ curiosus existis. nō
lens oñdere medico vulnera tua vt sanet ea?
Usp̄q̄ itaqz male vtens / negligis vuln⁹ tuū.
vt magis putredo vulneris i sanabilis efficiat
Quare dilectissime te ip̄m odio h̄nt: nō vis li
berari ex occultis vulnerib⁹ tuis? Quid times
Nō ē seu⁹. nec itēz i m̄isicors: n̄ vti ferro nec
caustico vel austero medicamēto. x̄bo t̄m cu
rat. Si ad eū itēgra x̄itate accedas. plen⁹ bo
nitate ē. ⁊ plen⁹ m̄ia ē. p̄p̄ te aduenit ex si
nu patris p̄p̄ te i carnat⁹ ē ex v̄fo x̄gis m̄ris. vt
accedas ad eū sine metu ⁊ diffidētia. p̄p̄
te h̄o faci⁹ ē: vt te sanet ex piculosis vulnerib⁹
tuis. Lū mltā dilectiōer bonitate vocat te ad
se. Accede ad eū pctōr: facile sanaberis. p̄p̄
ce ex te onera pctōr: offer munera obsecra
tiōnū / suppone lachrymas i putredine vulne
rū. Int̄m em̄ celestis medic⁹ bon⁹ ē: vt lachry
mis ⁊ gemitib⁹ donet vulnerib⁹ sanitatē. Ac
cede pctōr ⁊ p̄cides huic benignissimo medi
co offer lachrymas: q̄ ab h̄mōi medicamēto
p̄ficiūt. Sic em̄ vult celestis medic⁹ sanare vñū
quēqz medicamēto diluēs lachrymaz. Nihil
ē em̄ qd̄ nō p̄cedat ⁊ sanet medicamēto p̄nie.
hoc em̄ medicamētū nō v̄sqz qz detinet egro
tū: s̄ statim sanat. Expectat ḡ medic⁹ videre la
chrymas tuas. accede noli tiere. oñde ei vul
nus. ⁊ offer medicamētū lachrymaz ⁊ fletū.

Ecce em̄ aptū ē hostiū p̄nie: festina pctōr: p̄u
q̄ claudat. Nō expectat tps ad tuā negligēti
am: nec ip̄m hostiū vidēs te desidiōsū ⁊ p̄tē
tem sustinet puicariā tuā. Quare odisti vitā
tuā misande? Qd̄ p̄ciosū vt sup̄ sit aīe tue i
felicitissime? Tu x̄o pctōr eadē sp̄uisti. Nesci
dilectissime mihi. q̄ hora iubeat celestis medic⁹
claudi hostiū medicie. Accede obsecro / festi
na sanare vuln⁹. letifica celestē exercitiū i tua
p̄nsatiōe. Sol iā ad vesp̄tinā venit horā. ⁊ p̄p̄
te sustinet. vt occurras ad māsiōnē. Usp̄q̄ cō
sentis adūsario tuo i m̄dissimū. i pudent volū
tates ei⁹ p̄ficiēs. Ille em̄ vult te igni p̄petuo
tradē. h̄ nāqz ei⁹ studiū. h̄ dignū qd̄ suis ama
torib⁹ tribuit. Ip̄e deniqz p̄liat cū armis suis
id ē occupiscētis malis / adūsū oēs hoies. Ip̄e
em̄ i m̄dissim⁹ ad despationē p̄ducit accēn
celes sibi. p̄durās eoz cor. ⁊ ericcans lachry
mas. vt nec cōpūgat oīno pctōr. Fuge h̄o: ne
te interimat. Audi pctōr brām illā vocē. mise
ratisimi dñi dicētē. Venite ad me oēs q̄ labo
ratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego vos req̄scē facia
z. Tollite iugū meū sup̄ vos: ⁊ discite a me / q̄
mitis sū ⁊ hūilis corde. ⁊ iuenietis requiē aīa
bus v̄ris. Cur negligis h̄o: ⁊ q̄re dignā dilatio
nē p̄dis d̄ die i die? Acced / noli timē. benign⁹
⁊ dign⁹ ē: nō req̄rit cirographū tuū. Qim em̄
pctōr tuoz remissio ip̄e est. oīm vitioz sanat
vulnera / donat vitā sine iuidia. Quasi beni
gn⁹ suscipit facile accedētes ad se. ⁊ qz de ma
gn⁹ ⁊ p̄sci⁹ futuroz ē / sciēs oēs cogitationes
n̄ras. cū accesserit q̄s adorare ⁊ obsecrare eū
vidit cor ei⁹ ⁊ oē p̄positū. Qui accedēs i mu
tabile p̄iaqz cogitationē h̄z. accedēs ip̄e beni
gnissim⁹ de⁹ p̄p̄ multā bonitatē suā / statim iue
nit ab inq̄rentib⁹ se / ⁊ p̄usqz accedat h̄o ad deū
dic. ecce adsum. Et aīqz accedit apit thesau
rū suū corā se inq̄rete. ⁊ anteqz fundat lachry
mas. effūdīt sup̄ eū misatiōes suas. ⁊ p̄usqz ex
oret recōciliat ei.

La. II. Ex cōmemoratiōe charitat⁹ / be
nignitat⁹ ⁊ mie dei / diligēnt nos exhortās vt i
h̄ seclō p̄niam agē conemur. eo q̄ i alio seclō
qd̄ oib⁹ mal⁹ repletū ē. fructuosa p̄nia agi n̄ p̄r

haritas ei dei. sic fac ⁊ sic desibrat
Qui i x̄itate accedūt ad eū n̄ tar
dat audire / nec itēz impar veniēti
ad se. cur tāto tpe fuierit i m̄ico. ⁊ sp̄ōte dese
ruerit deū. Nō q̄rit trāfacti t̄pis q̄ritatē. s̄ so
lūmō hūilitatē lachrymaz ⁊ gemit⁹. p̄cides
sibi i sp̄icit dñs. Et qz p̄sci⁹ ⁊ creator ē dñs n̄r.
mox remittit om̄es iniquitates n̄ras / om̄ia
delicta cogitationum ⁊ actuum emundans.

Primusq; stolā iubet afferri / et anulū i dextra manu. et oib; agel dic. pgaudete i iuētiōe aie pctōr. Bti eim' nos oēs hoies / si vellemus talē dñm bonū hñtes. benignū ducē / malicie imēorē. misericordē / lōganimē / i pietates nras iugit' remittētē. fuite ei. Ecce em' rogat: ecce lōganimū suffert. Ecce nob' pstat omnia bona sua i h' seclō / et i futuro. si tñ voluerim' donec tps ē / penitudinē gerere. Quādiu em' sum' i hac vita / possum' dñm obsecrare. facile nob' ē i dulgētiā petē. oportunū nob' ē / ianuā misericordie ei' pulsare. Effundam' lachrymas donec tps ē / suscipiēdi lachrymas. ne eūtes i seculū illō sine aliq' vtilitate plāgam'. ibi enī lachryme p nihilo reputabunt'. Quātū h' ora uerim' / tñ remittet dñs. hic em' audit nos de pēantes: h' remittit nob' rogātib' se. h' ic delet pctā nra si respiscam'. h' ic em' est obsecratio ibi nihil hor'. h' remissio / ibi req'sitio. h' lōganimitas / ibi seueritas. h' remissio. ibi iā suppliciu. h' misericōdia / ibi iudiciū. h' tpalis abūdantia / ibi iugis angustia. h' voluptas / ibi tormēta. h' auaricie / ibi vindicta sunt. h' risus / ibi xō luct'. h' pēpt' / ibi xō ignis est. h' ornatus vestitū / ibi cruciat' xmiū. h' elatio / ibi aut' hūiliatio. h' rapine / ibi xō stridor dētiū. h' oia deaurata / ibi aut' caligo tenebrar'. h' dat' negligentis pnia / ibi aut' iā nō erit i dulgētiā. Cognoscētes itaq; h' oia frēs. de salute v'ra estote solliciti: nō i figat' mēs v'ra i pñtib' bonis. Ne oblectet nos frena d'lectatio: ne ibi sit amara nra ploratio dñi h' nolum' sanari per modicas lachrymas. In h' breui tpe p pñiam / remittit nob' dñs oia. Plāge h' modicū charissime mihi / ne plāgas ibi i seclō seclor'. hūiliare h' ne ibi humilieris i exteriorib' tenebris / et imittar' i ignē iertm' guibilē. Quis nō plāgat nos. et q's nō defleat. Odietes em' vitā. diligim' mortem. Reputa i temetipm' frat'. et vis q' sūt vtilia aie tue. Qd meli' ē i pñti seclō p pctō plāge. et penitendo crebri' obsecrare / aut ibi i ignē efnū. sine aliq' vtilitate deflere. Per pñtes nāq; lachrymas i dulgētiā p solatōnēq; mereber'. ibi at' lachryme erūt tibi ad penā p'p' debitū decē miliū talentor'. Sz tu i hac vita parū qd roga deū. vt multa debita aie tue remittat. Si aut' nolueris in pñti reddē ex mult' pauca. ibi redditur' es cū multis cruciatib' omnia debita.

La. III. Supior' exhortationū cām exponens iterūq; suadēs / vt trāsitorū vanūq; h' seculū et q' i eo sūt pēnam' / quēadmodū multi scī et iusti fecerūt / q' nūc padisi delicijs fruunt'

p'futas ex h' illor' errorē q' huic seclō vano et illi q' i eo sūt adherēt et multi p' ipis tiorē icutiēs.

Ec autem que

h' dico affectiōi v're dō dignissimi fratres / nō q' dign' suz / et mūd' a for de viuēs i castitate. s' ex mlti dolore / et tristitia cordis dico h' crebri'. Nā ego i mūd' suz cogitatiōib' mltis et actib'. nec mihi oīno psciussū i bono. s' et nūc et sp' defuio volūtati mee. h' aut' iō dico vnanimitati v're. qm' dñet me tristitia p' formidine. eo qd sum' oēs iugit' pēntes. arbitrātes nos viuē i seclō vano. i seclō seculor'. Seculū nāq; h' trāsīt / et oia q' i eo sunt: et a nob' rō delictor' exiget. tāq; sciētib' bonar' faciētib' mala. h' ic em' pēnimus. s' ibi cruciamur. q' dilectiōi ei'. et regno ei' p'ulim' frā. et q' i ea sūt oia. Aurū et argētū nō liberabit nos ab illo igne tribili. vestes et delicie i pēnatio: nē n' am erūt ibi. Nō liberabit frāt' p'p'riū frāt' rē. nec itez p' filiū suū / s' vnusquisq; stabit i ordie suo. tā i vita quā i icēdio. Multi em' sūt scī et iusti. sp'ntes mūdū cū actib' ei'. q' bona volūtate et pietate. et spe meliore acq'scētes mādatis dñi / fruituri sūt padisi delicijs. h' ic sūt em' diligētes. sup' oia corruptibilia p'ulest' eū. Accirco singuli i deo letāt'. i xpo illumināt' i sp'uscō renouant'. i desinent' etiā sup' eos trinitas scā exultat. letant' sup' eos āgel' et archāgel'. letat' sup' eos padisus cū delicijs. Clerē isti sunt laudabiles / et gloriōsi et beati per oia. Angeli nāq; et hoies bñficiāt eos. et qd vniūso mūdo / charitatē dñi p'ulest'. Et de scīs iust' et ver'. donabit eis suū regnū et gliaz / et honorē et grāz: vt videāt eū cū āgel' scīs sp'i gaudio. Multi xō hoies q' frena diligūt et corruptibilia: et mēs illoz iugit' i reb' caduclaffixi ē: et velut irrōnabilia iumēta diuisis voluptatib' sua nutriūt corda. existimātes se imortales eē i h' seclō vano. Qd agis o hō: qd velut isensatuz iumētū x'far' i mūdo. Sapiētēz discretorē creauit te de': nec afflīar' v' illis qd' deest prudētia. Eligila o hō. misere tui. esto q' sapiēs. q'z prop' te d' cel' de' excelsus aduenit: vt te a frenis eleuaret ad celos. In nuptijs celest' sp'ōs vocat' es. curptēnis et idignū te exhibes. quō it' rabad nuptias. dicito mihi veste p'ciolāz nō hñs: nec lāpadē refulgētē. Sz si forte sp'ernēs itroier'. audies palā illā tribilē vocē dñi dei dicētis. Amice quō it' rasti ad nuptias vt i iuriāz facēs p' tuā nuditatē tremēdo puctui. Tūc iubet rex mīstr' suis dicēs. hūc ligatū manib' et

Capitulum

pedib⁹ mittite i caminū ignis. vt cruciet ibi i
secla secl⁹. qz ego ipe cert⁹ t⁹ p⁹ veni. et voca
ui oēs ad nuptias: s⁹ h⁹ spnēs vocatiōez meā. n⁹
sibi paut i dūm tū ad nuptias. Idcirco iubeo
tormēt⁹ affligi mifandū: eo qd regni mei p⁹
ptor extiterit.

L. III. Ex recordatiōe p⁹dictor⁹ adhuc
āpli⁹ p⁹ctōrē p⁹terres et āmonēs: vt q⁹ diu tps h⁹
dat ad b⁹itudinē dei p⁹ciēdā se paret. oñdē
qz ob h⁹ q⁹ diuā b⁹itudie digni sint: et mercedē
atqz gaudia illorum exponens.

On ergo metu

n is h⁹ h⁹ nō formidas/ qz venit: n⁹
ptremiscl⁹. qz iā appropreat spōs⁹
vt fulgeat. Heccl⁹ qz oīa iā para assūt. et cele
stis tuba nutū p⁹stolat diuinū. Et qd ibi faciet
i illa hora. si n⁹ te pauer⁹ donec tps ē. Para te
ipm i illa hora b⁹itudis dñi. Dei em b⁹itudie
digni sūt sci. qz semetipsoz probabiles fuaue
rūt. Tuba em celest⁹ tubicinabit⁹ dicet. Sur
gite dilectissimi dei et xpi/ ecce adueit rex cele
stis. reddē vob requiē et gaudiū i vitā etnā
pro labore et afflictōe i⁹stitutiois v⁹e. Surgite
videte xpm regē. spōsū i⁹mortale quē dilexist⁹.
Ip⁹ ei desiderātes facti est⁹ i⁹cole sup frā. sur
gite videte regnū ei⁹ qd vob paut. surgite vi
dete i⁹satiable dñm quē dilexist⁹. p⁹q⁹ fbulatōes
passi est⁹. p⁹ p⁹ quē frugalit⁹ vitā v⁹az finist⁹. ve
nite nūc et videte eū cū mltā fiducia. quē desi
derast⁹. Exultate cū eo leticia inenarrabili. et
gaudiū v⁹m nemo tollet a vob. Venite frui
mini q ocul⁹ n⁹ vidit/ nec aures audiuit. nec in
cor hoīs ascēdit. q donat vob ipe desiderabil⁹
dñs. Tūc rapiet sci i nubib⁹ lucidissimis obui
am ei. euolātes digni deo i celsitudine aer⁹/ cū
glā i⁹mēsa/ vidē spōsū celestē. Quis putas i
ueniet ita dign⁹ i hora illa. vt rapiat i nubib⁹
cū magno gaudio obuiā xpo. Oēs qdē iusti et
digni rapiet i glā. oēs at ipi et p⁹ctōres relin
quent⁹ deorsū. cū p⁹fusioe magna. B⁹itudo et
leticia mag⁹ erit oib⁹ dignis dō. tormēta x⁹ et
p⁹fusio p⁹ctōrib⁹ sūt vniū. B⁹is ille q h⁹ posu⁹
festiauerit i illa hora dign⁹ iueniri. mifabil⁹ dō
q semetipm a glā dñi p⁹stituerit alienū. In il
la hora cū nubes rapuerit oēs scōs suos rur
sum in celis. ipm et oēs ipios/ angeli rapient i
mittere in caminum ignis ardentis.

L. V. Inducēs auctore ob timorē s⁹ me
moratoz p⁹q⁹retē semetipm deplorātē. deūqz
obsecrantē vt i hora aduēt⁹ ē nō idign⁹ iueni
at. ne audiat⁹ sit formidādā illā sniaz. disced
a me oparie iūqrat⁹. nescio qz sis. s⁹ vt grā mise

I

rationis sue ipm saluet et in paradysum delict
arum inducat.

Wis dabit ca

q piti meo aquā i⁹mēsa. et oculis meis
fontē lachrymar⁹ iugit⁹ emanētem
donec tps ē suscipiēdi lachrymas. vt plozē me
metipm die ac nocte. obsecrās dñm ne idign⁹
iueniar i hora aduēt⁹ ei⁹. et vt ne audiat illā sen
tētiā formidādā. disced a me oparie iūqrat⁹. ne
scio te qz sis. De⁹ altissime q sol⁹ sine p⁹ctōes
tribue mihi p⁹ctōri grāz i illa hora. p⁹ p⁹ multas
mifatiōes tuas. et nec tūc appareat. q nūc ve
lata ē i pietas mea. corā expectatozib⁹ agel⁹ et
archāgel⁹. p⁹ p⁹ h⁹ aplis. iust⁹ et scis. s⁹ salua me
ipm grā et mifatiōe tua. et iduc me i padisum
oliciay cū oib⁹ p⁹fect⁹. Suscipe obsecratōez fui
tui dñe/ p⁹cb⁹ oim scōz tuoz. q tibi a seclō pla
cuerūt. qm tibi debet⁹ oīs adoratio/ et gloria i
secula seculorum. Amen.

Sancti Effrē diaconi. Liber de pnia explicit.
Incipit liber eiusdē de Luctamine spiritali.

L. I. Ex celestib⁹ et etnis bonis luctatoz
bus et victozib⁹ promissis. puocās nos ad cer
tamē spiritale. docēs etiā qb⁹ armis i⁹dui debe
at is q victor cupit existerē. et q fugētū opoz
teat ne armis spoliēt. ac maxie dissuadēs vinū
et ebrietatē. p⁹ q ipa aia tēplū dei exis polluit
ibiūgēs q mala q inde sequunt⁹.

Luctaminib⁹

i h⁹ secl⁹. null⁹ sine agone seu certami
ne coronat⁹. et i speciali p⁹latiōe et pro
posito scō. nemo sine luctamie pōt imarcessi
bilē coronā accipe. viteqz etne heres existerē
Hā scāmā affilāt⁹ ē mōul. sp⁹ q p⁹fectissimi ath
lete sine aliq metu et cū sūma alacritate iueni
unt i scāmāte. Timidi at i ibecilles aūqz inci
pant decertare diffugiūt. et p⁹ p⁹ molliciē desi
diāqz i⁹mēsa. nullo p⁹ mō i scāmāte d⁹sudare
p⁹redūt. (Scāma ē at frēs dilectissimi medi⁹ lo
cus in quo athlete letant⁹). Sic q et p⁹fectissimi
luctatores et cōtinentissimi monachi decertāt
habētes semp⁹ oculis iucūditatē paradisi/ et
expectātes delicijs eius p⁹frui. et q p⁹missa sūt
bona. et i⁹mortalia secula. et lumen sempiternū

Uis in agone certare. et victor existerē. In
due te armatura dei sicut vestimēto: induē te
virtute animi: oim solitudine huius mūdi
exuere. et studiose enitere/ ne isdem p⁹praua
p⁹cupiscentia. vel negligentia spoliēris. Fu
ge vinū velut venenū/ ne ebrietas te super
expoliātūqz x⁹tutibus nudū/ efficiat: quē ad

modū Noe scī et antiquissimū virū. Hic enī iustus in illa generatiōe inuētus est. Autū dī timore diluuij fabricauit arcam in salutem domus sue. et q̄ tante moles aquarū nō vicerāt postmodū a modico vino deuictus ē. Et in dī luuiū pudore velatus postea dormiēs ab ebrietate nudatus ē. Hoc iterū vinū patriarchaz loth depredauit: vt cōtra naturā cū filiab⁹ suis impudenter fedanterq; misceret. Et adeo in ebriatione vini in pfundissimo somno demersus est. et pene sepultus: vt quid fecerit. postea euigilans ignoraret. Si ḡ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietas nō peccit: q̄to magis te exigū atq; infirmissimū si ebrietati studueris. supabit semp adoleſcentia et iuuetus. Fuge vinū. qz ex vino spūales oculi excecant/ iniquitas multiplicat. venenata dulcedo libidinis meditat. execranda turpitudine q̄ contra naturā est cogitat. Adollescet x̄t aie. cogitatio vite eterne abolet: aia vincit visibiliter/ delinquitq; facillime. Effugat ab ea celestis gr̄a: sanctimoniā dico atq; virginitatez anime. Quāto tpe em fuerit templū corporis nri scī et mūdū: deus excelsus habitabit in eo. Si aut corruptū fuerit et pollutū: continuo sanct⁹ et pollut⁹ de⁹ deserit tēplū illd p i effabili lumine celesti. habitabitq; in eo obscuritas/ et purissimi demōes: et s̄b introibūt concupiscentie maligne et sordide: q̄ infelicē aīaz crebro faciāt peccare in fmdē. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas. si in corde suo meditabit. qz de⁹ scūs repulit tēplū suū et concupiscentie male et passiōes ignominiose habitant in eo/ et intellexerit quis eū repulit. quis succellit/ vnde cedit/ quo venit/ a q̄ sepat⁹ ē. cui pūct⁹ ē. quō nō statim implet⁹ est lachrymis/ et flens et fugiēs/ dīc intra semetipm. qre vno momento a maligna cogitatione pstratus. effugi agonē gloriosum. nec merui victorie triūphū. Nā die illo tribulatiōis. molles et resoluti pctōres et impij. cū viderint scōs et iustos gaudio magno et leticia sempiterna exultare. et in paradiso eterno regni dei degere. se etiā viderint in igne inextinguibili/ et in tenebris exterioribus esse. tūc fortiter ingemiscēt et supfluis lachrymis plorabūt amariter. quia detinet eos penitudo vanissima. et necessitas penarū imensa.

La. II. Ut imitatores sim⁹ scōz patrū q̄ purissimū dei tēplū extiterūt nos obsecrans: vtq; p̄cipue exēpla illoz sectemur/ in ieiunio orōne/ ac ceteris hmoi cohortās: q̄ etiā in orō

nibus cauēda et q̄ fuāda sint apiens. Sollicitudines p̄terea hui⁹ mūdi/ negligētia atq; desidia dissuadēs: et ad p̄parationē vt celeste regnū ad qd̄ iuitamur possideam⁹ nos incitans.

Propterea ob

p̄secro vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz patrū: q̄ scīssima sua institutiōe tēplū dei purissimum extiterūt. Iloz exēpla sectamini. desiderate ieiunij qd̄ ē aīe puritas et castitas: desiderate orōnes q̄ sunt colloq̄a dei. Dīs em scā purissima orō: p̄fabulatio dei ē. Deniq; p̄secro orōnes. eoz q̄ ex toto corde diligūt deum: cū mag exultatōe ad celū ascēdūt. Angeli et archāgeli cū gaudio occurrūt eis: et suscipiēs eas vsq; ad thronū gl̄ie dei scī pducūt. Hec em magna gl̄ia scōz ē. āgeloz ineffabil leticia: cū scōz orōnes purissimas ptulerit. Festinem⁹ ḡ f̄res fieri imitatores institutiōis vite scōz. Ambula frat i vijs eoz. viue sic illi viuerūt: et abstinentiā habeto spūs et aīe et corpis cōtinētiā. habeto i habitu p̄tinentiā. habeto i cibo p̄tinentiā: habeto i lingua abstinentiā: in aspectu i cogitatu i risu. vt athleta pietat⁹ p̄fectissimus i oib⁹ demōstrer. Cōsidera teipm frat charissime. et vigila ne i tuis orōnib⁹ extollaris s̄ cū astiteris orare deū. cū magno timore et desiderio corā eo p̄siste. Disrumpe a corde tuo oīa vincula frene sollicitudinis: esto p̄ oīa sollicit⁹ et sobri⁹ i orōnib⁹. et ita viriliter agonisare vt sit orō tua scā et mūda et imaculata. et videres eā porte celi apianē corā ea/ et āgeli cū leticia occurrāt ei: et vsq; ad thronū b̄ndicti p̄is pducāt eā. Sic p̄ esto charissime. quēadmodū cherubin et seraphin pmanēt i ministerio dei. Adeditare frat h̄ xba/ et decāta ea iugit ex affectu cordis. q̄ escā spūalis aīe s̄bministrāt et ab amaritudine eā/ sua sp̄ dulcedie liberant. p̄deribusq; frenoz negotioz exonerāt. Quia q̄cūq; audisti/ mēte sollicita fuare festina. vt redescat de⁹ i cogitatiōib⁹ tuis. vt iuenias fiducia i illa hora tribili et tremēda. cū venerit dñs reddē vnicuiq; s̄m opa sua. Indulgete modicū inq; iſrmitati mee charissimi f̄res: qz sic iſrm⁹ suz. Existimo qd̄ i hora illa oīs spūs ptremiscat/ s̄ gr̄a saluator⁹ p̄fortat/ et edificat corda scā. cū rapiūt i nubib⁹ obuiā xpo i aere. Ego at/ et q̄ mei sūt f̄les. et desidiōsi et pigri tremebim⁹ sup frā et nō facile ad celestia ascēdem⁹. Fratres mei dilectissimi. quid nobis pōt mūdus pdesse: qz ei⁹ sollicitudinib⁹ cōligamur.

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
et ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibilē? Aut quid acquirim⁹ de studio esca-
rum. et ventris cura. nisi eterna supplicia. Agno-
scite fratres quia nisi h⁹ gratia dei totis viri-
bus agonisantes meruim⁹ triumphum. ibi pe-
nitebimus in secula seculorum. Fratres mei
quid negligimus. qd desidia occupamur. qd
nosmetipsos in occursum dñi nō param⁹? Ec-
ce vniuersus mūdus ad occasum iam pperat
Quare nō omnia onera cōcupiscentiarū et fa-
sces peccatorū a nobis reijcimus? Nescitis qz
arcta et angusta via est. que ducit ad vitā: et pec-
catorū ac diuiciarū sarcinis pgrauatus. non
capit p eam trāsire. Hos em⁹ porta illa diligit.
qui attenuati diuitijs. et voluntaria pauprate
afflicti. semp in vigilijs. in ieiunijs atqz humi-
litate p omne tempus vite sue cōuersati sunt.
et parauerunt seiplos. vt videat celozū regna.
Ecce charissimi iam hostiū paradisi vocat. iā
crebro sono nos hortat et dicit. Priusqz clau-
dar. vnusquisqz vtm velociter pperet. vt in-
troiens in eternū cum dño regnet. Ecce ma-
ter nostra hierusalē. cum magno affectu cla-
mat ad nos et dicit. Venite filij dilectissimi. ve-
nite ad me: dilate numerus vester in me. et
in thalamo immortalis sponsi magnificent cho-
ri vestri. cū angelis sanctis: videat nos i glo-
ria et pulchritudine et decore. Elideat nos in
leticia et exultatione et gaudio. Diligite me fi-
lij mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis
in terra nihil sitis solliciti. Ecce sponsus me⁹
iam paratus est vt pcedat. et veniat in nubi-
bus celi. et gloria patris sui bñdicti. et vnūquē
qz vestrū singillatim suo nomine vocabit. et
aduocabit et ordinabit eū in officiū. p quo su-
is meritis laboribusqz vtrius celozum exultat.
Similiter et in negligentia v̄ra et stupore. cū
suis satellitibus inimicus tripudiat. Festina-
te ergo filij mei. vt ego de vobis. vosqz de me
gaudeatis in secula seculorū. Procidēs ado-
ro te et obsecro filium dei viui: presta et mihi et
omnibus diligentibus te. vt videam⁹ regnū
tuū celeste. et possideam⁹ illud cum oib⁹ scis.

Ca. III. Ex multis que benign⁹ dñs no-
ster pro nob fecit vt ipsum quererem⁹. exclu-
dens om̄em excusationem negligētie nr̄e: et
post monita saluberrima/monachis et discipu-
lis christi congrua/ad eius nos imitationem
stimulans: cōmemoratisqz iterum pluribus q
p nobis fecit atqz ppeffus est/ laudes ipsi in

plona auctoris referens et exorās vt post cō-
punctionem et sanctimoniam in requiē para-
disi suscipiat.

Charissimi si in

c hoc breui tpe neglexerim⁹. nullā
om̄ino excusationē habebimus.

qz p nostris facinoribus ostendamus. Dñs
noster descendens de celo in terrā. om̄ia nob
dando donauit: debita nostra dimittens. et vi-
tam nobis eternā tribuens. Nam cū inimici
essemus: reconciliauit nos deo. p mortē suā.
Terreni eramus: celestes effecti sum⁹. Abor-
tales. et immortalitātē accepim⁹. filij tenebrarū
eramus: et facti sumus filij lucis. Perditi. et in-
uenit nos. Serui pcti. et liberauit nos. Pau-
peres. et diuites facti sum⁹. Infirmi. et sanauit
nos. Odibiles. et dilecti sumus. Iniusti. et iu-
stificati sumus. Nō secuti misericordiam. nūc autē
misericordiam consecuti sum⁹. Pctōres. et salua-
uit nos. Dispersi et cōgregauit nos. Filij ho-
minū. et facti sum⁹ filij dei. Heredes et cohere-
des vni geniti filij eius. Ecce om̄ia ista nobis
donauit. priusqz quererem⁹ aut inq̄reremus
Irrisionē ergo malam aut exprobatōnē fra-
ternā. ne suscipiat cor tuū aliqñ: nec eum qui
p peccatis suis penitudinem gerit despiciat.
Ne irrideas fratrē tuū ieiunantē: et eū q iei-
unare nō potest. ne cōfundas. Argue eos
qui te suspiciunt. agnosce honorare temetip-
sum. Nec importunus existe. nec importu-
nis oportunus vt vtilis possis esse: increpa et
in mansuetudine pseuera. Propter penuri-
am aut. neqz despicabilem te facias. Time-
ti deum. reuela mysteria eius. Ab eo aut qui
timorē dei nō habuerit. sed supbie et elationi
semetipm subiecerit. om̄imodis caue. Adū-
sus abstinentem neqz dixeris quicqz mali. ne
qz audieris. nec aduersus eum qui putat tu⁹
inimicus. Hoc aut p omnibus stude. vt nullū
habeas inimicū: nisi diabolu eiusqz ministros
Cū hoīe iniquo et dolofo ne habitaueris. et
maledicum ne alloq̄ris: ne det minorationē
aīe tue. Adtractione fratris abstine. etiam
ab eo qui supplantare alterū conat. Attēde
hoc monachis congruū. qui celesti iugo sua
colla submitunt. Ihec discipuli christi custodi-
ant. his monitis meis sine intermissione intē-
dant. Decet em̄ eos magistri sui christi imita-
tores existere. Exempla institutiōis nr̄e cha-
rissimi humanus a christo dño: qui cum diues

Capitulum

I

16

esset pro nobis paup factus est. excelsus et equis pater. semetipsum humiliavit. Porro super celos habitans: in terris non habebat ubi caput reclinaret. Factus es mihi christe saluator duræ viæ et vite que ducit ad patrem. Abas siones enim grate sunt / fines eius regna celorum sunt. Factus es mihi dominator domine filius dei fons vite. ex quo dona tua haurire et te sine infirmitate diligens collaudare. facta est gratia tua in corde famuli tui lumen et gaudium et dulcissima super me et fauorem oris meo. Facta est gratia tua in anima famuli tui. quasi thesaurus tribuens mihi ineffabiles diuicias et paupertatem atque miseria longe a me expellens. Facta est gratia tua seruo tuo refugium et virtus et gloriatio et protectio et esca spiritalis. plena suauitatis et lumine.

Quomodo possum silere o domine de illa multitudinis dulcedinis et charitatis tue gratie / que os meum licet indignissimi et peccatoris aperit. Aut quomodo sustinebit lingua mea / ut non te singulis horis ac momentis dator vite glorificet. Aut quomodo potero inundationes gratie tue excludere que iugiter fluunt in pectore humilitatis mee plene dulcedine et omni gratia speciali. Illam glorioso nomini tuo domine pax celorum / qui mihi tribuisti bona tua celestia. Abagnum dico gratiam tuam. christe redemptor meus. Tu enim te magnifico. ipse magnifico a te. Non cessabit lingua mea collaudare virtutem tuam / non cessabit cithara mea personare spiritalia cantica tua. Desiderium tuum attraxit me post te christe. gloriatio vite mee. Gratia tua dulcedinem mihi prestat. ad se quodum te spes mea. Efficiat cor meum fra bona / ad suscipiendum semen tuum. Irriget eum gratia tua rore vite eterne / demetrat bonitas tua manipulum de agro pectoris mei. Post compunctionem et sanctimoniam / conuertere anima mea in requiem deliciarum paradisi. Tu ouem errantem requisisti. et inuentam tuis humeris reportasti. Et hanc indignissimam animam meam in manibus tuis attrahere. et offerre benedicto et immortalis patri tuo coram cherubin et seraphim. et coram angelis sanctis / ut delicias paradisi perfruens. cum sanctis omnibus angelis dicam. Gloria patri immortalis. gloria filio immortalis. gloria spiritui sancto immortalis. in secula seculorum. Amen.

Sancti Effrem Liber de Lustramine spiritali explicat.

Liber eiusdem de die iudicii incipit.

Ca. I. Inducens sanctum Effrem exhortantem et obsecrantem ut nos ad terribilem illum diem iudicii preparemus / omnem sollicitudinem a nobis proicientes / ex eo quod nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Terrorem quoque nobis incutient propter manifestationem coram iudice omnium que hic occulta sunt / quod apta similitudine declarat.

Enite dilectis

Veni fratres exhortationem meam suscipite. et semper memoretote consilij mei peccatoris et impij Effrem. Ecce enim iudicii dies illa magna et terribilis instat. et nos timore elationis inflamur. nolentes in breui tempore intelligere ac festinare. et deum nobis propitium facere. Dies enim nostri et menses et anni tanquam somnum pretereunt. et tanquam umbra vel spertina. et velociter formidabilis et preclarus dominus aduenit. Clere enim formidabilis erit dies illa vniuersis peccatoribus / qui voluntates dei per suam salutem facere noluerunt. Obsecro vos fratres charissimi. venite proiciamus a nobis omnem sollicitudinem actuum terrenorum. ne obligetur mens nostra in terrenis negociis. quia omnia terrena preterseunt. omnia depereunt. omnia euanescent. Nec quicquam nobis prodesse poterit in illa iudicii die nisi conuersatio sancta. et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Futurum est namque ut unusquisque nostrum et actus suos et cogitationes ante tribunal tremendi iudicii deferat. Lotremiscit cor meum / tremores mei resoluunt / quotienscumque recogito quod reuelande sint cogitationes et sermones atque actus nostri in die iudicii. Grandis enim timor erit fratres dilectissimi. grandis tremor o amici mei. Quis enim non timeat. aut quis est qui non tremiscat et lamentetur ac lugeat hec. quod ibi omnia manifestantur. que hic occulto et tenebris gesta sunt. Intelligite fratres mei hoc quod vobis dico. et considerate exemplum quod vobis ob vram intelligentiam profero. Arbores fructificare tempore suo primum intrinsecus concipiunt fructum. postea vero diuino nutu extrinsecus proferunt / secundum suam naturam et fructum et folia. Sic in die illa terribili omnes homines que cumque in hoc seculo quasi in tempore suo occulte intrinsecus siue bona siue mala gesserint. ibi quasi fructus proprios ante tribunal domini proferent. Tunc iusti

bonos et iucundos proferent fructus. Sanctissimi
militer fructus suauissimos. et omnibus gratum
floribus exornatos. Martyres vero suppliciorum
et penarum fructus patientie gloriosos. Adona-
chi autem sancte conuersationis sue. id est continencie. hu-
militatis. vigilarum. orationum atque obedientie. im-
marcescibiles proferent fructus. Peccatores vero impij
ac prophani proferent fructus turpissimos et execra-
dos plenos confusione/obprobrio/vlulatibus et lu-
ctus. vermium quod est immortalium. et ignis inextingui-
bilis cum gemitu. Tremendum est dilectissimi fratres
ibi iudicium: in quo sine testibus omnia manifesta
sunt. Ibi assistunt milia milium et decies dena
milia angelorum cherubin et seraphim. et ibi iusto-
rum chori circumstant. patriarcharum prophetarum
apostolorum et martyrum. et omnium sanctorum.

La. II. Arguens negligentiam nostram et ostē-
dens quomodo iudex ratione per hac negligentiam exoret
improperans nobis omnia que protulit vel fecit
pro nobis.

Uid ergone

quod gligim⁹ dilectissimi fratres. Ecce nunc
tempus concludit. dies appropinquat. in
qua omnia occulta nostra a lumine arguuntur. Si
scirem⁹ fratres quid imineat vel incubat iugiter
plagerem⁹: obsecrantes deum diebus et noctibus
sine cessacione/ut liberaret nos ab eterna con-
fusione et phennibus tenebris. Obstructur
enim omne os peccatoris ante tribunal glo-
rie eius cum metu nimior tremore. Et tremiscet
omnis creatura. et ipsa agmina sanctorum angelorum
expauescent in die aduentus eius. Quid ergo tunc
dicturi sum⁹/ si in hoc tempore negligenter et se-
gniter vixerim⁹? Ipse enim nos patienter expe-
ctat. et omnes nos ad suum regnum inuitat. Rati-
onem enim exoret a nobis/ut per hac negligē-
tiam nostram et dicet nobis. Propter vos incarna-
tus sum. propter vos in terris palam conuersatus
sum. propter vos flagellatus sum: propter vos
conspuit⁹ sum. propter vos palmis in facie ver-
beratus sum. propter vos crucifixus sum. propter
vos suspensus sum in ligno. felle cibatus sum
et aceto potatus sum. ut vos sanctos et celestes effi-
ciam. Regnum meum donavi vobis/paradisum
meum apud vobis. Omnes vos fratres vocavi pa-
tri meo. vobis obtuli spiritum sanctum. vobis misi amplio-
ra horum omnium. Quid debui facere et non feci
vobis. Tamen ut saluemini/humilem voluntatem
vestram solummodo quesivi. Non vos coegi. ne sa-
luti vestre causa necessitatis esset occasio. Dicite mi-

hi peccatores mortales atque possibiles secundum natu-
ram. quod passi estis propter me dominatore vestrum. cum
ego pro vobis impassibilis passus sum. Ecce
itaque preparatum est regnum et vita requiescit leticia in
lumine sempiterno. Preparata est etiam mors
pene. luctus et tenebre. Eligat unusquisque ut
propria voluntate voluerit. rectam viam incedat.

La. III. Occasione dictorum conuocans nos
et instruens quomodo dominum adorare/laudare et obse-
crare debeamus.

Enite dilectis-

simi fratres adoremus et preciamur
eius et plorem⁹ coram domino quod fecit nos
dicentes ei. Dominator domine. hec omnia ut de-
sistinuisti pro nobis/nos autem peccatores sepe exa-
cerbauimus. et beneficijs tuis sumus ingrati. Tu
deus sine initio/natura incomprehensibilis. mi-
sericors et pius. complacuisse gratia tua pro passionē
crucis peccatores saluos facere. quod te non nouerit.
donas eis post indulgentiam delictorum etiam lu-
men scie tue. Quid ergo retribuet genus huma-
num tibi inuisibili et benignissimo domino. Nam
cum impij essem⁹/ non secundum naturam sed propria vo-
luntate/ quasi per amorem hominum saluasti nos.
Sic iterum per negligentiam nostram peccatis incidi-
mus. tu autem semper idem et ipse es. et misericors et
miserator. terribilis et gloriosus conditor secu-
lorum. patient ab initio sustinens pueritatem
nostram. donas nobis tempus penitentiae et remissio-
nem peccatorum ineffabiles miserationes tuas/ quas
ostendisti filiis hominum. Eligit⁹ es domine deus noster a
charitate tua. a sanctis miserationibus tuis/ ut per
crucem tuam totum mundum saluares. Nisi enim victus
fuisses charitate misericors christe. temetip-
sum hostiam viuam et immaculatam nunquam pro peccatori-
bus obtulisses. Hoc ipsum gratie tue doctor suus do-
minator domine/ quia repleta est mens famuli tui mul-
titudine charitatis tue. Dulcedo enim tua iugi-
ter oblectat et confirmat me. et sepe exacerbatur at-
que ad amaritudinem memetipsum produco. vo-
lens dulcedine tua iugiter profui. iesu vnigeni-
te splendor eterni patris. lumen habitans inaccessibi-
le/ lumine incomprehensibili. Qui illuminasti
gratia tua vniuersum mundum/ illumina quod in me est te-
nebrosus oculus meum. Elat⁹ est enim et cec⁹. Il-
lumina eum super miserationibus tuis. ut ne crassan-
te diabolo penitus obscuret. Assimilata est enim
mens nostra infirmissima domine/ ligno proplantato
quod se indiget firmitate et illuminatione gratie tue
Verbum tuum domine aperuit oculos cecis. vtero nati

missusq; ad syloen statim post restitutionem
oculorū carnaliū spiritales oculi ei⁹ ⁊ interio
res illuminati sunt. vt te summū saluatore et
medicū. sine metu aliq; deū deiq; filiū ⁊ p̄dica
ret ⁊ crederet. Illumina etiā n̄ros interiores
oculos dñator dñe. vt te iugit diligam⁹. tibiq;
p̄fiteamur ex charitate magis quā necessita
te. ⁊ oēs volūtates tuas p̄ficere valeam⁹. Nā
si p̄cul ē a nob̄ syloe q̄ missus ē cec⁹. s̄ p̄ciolus
calix sanguinis tui plen⁹ vita ⁊ lumine nob̄ in
p̄mo ē: tāto p̄p̄inquoꝝ q̄to q̄ accesserit sue
rit purioꝝ. Hoc q̄ nob̄ restat misericors chri
ste. vt plen⁹ gr̄a ⁊ illuminationē scie tue / cū fi
de ⁊ sanctificationē accedam⁹ ad calicē tuū: vt
p̄ficiat nob̄ ad remissionē p̄ctōꝝ / nō ad p̄fu
sionē in die iudicij: q̄ q̄cūq; mysterijs tuis in
dignus accesserit / suā aiām ipe p̄denat / nō se
castificans: vt celestē regē atq; imortalē spon
sum in sui pectoris purissimū suscipiat thala
mū. Nā aiā n̄ra. sp̄osa ē imortalis sp̄osi. Lo
pula aut̄ nuptiarū celestia sacra sunt: q̄ cū mā
ducam⁹ corp⁹ ei⁹ ⁊ sanguinē bibim⁹. ⁊ ipe in
nob̄ ē. ⁊ nos in eo. Attende ergo tibi met
ipsi frat. festina thalamū cordis tui iugit vtuti
bus exornare. vt mātionē cū b̄ndicto p̄re suo
faciat ap̄ te: ⁊ tūc coraz angelis ⁊ archāgelis
erit tibi laus ⁊ gloria ⁊ gloriatio. ⁊ cū maḡ ex
ultatioē ⁊ gaudio igredieris in paradysum.

Ca. III. Ex h̄ q̄ de⁹ nihil p̄ter salutē no
strā q̄rit reuocās nos a negligētia ⁊ excitans
ad vigilantia ⁊ exercitiū bonoꝝ operū atq;
dei dilectionē. Et hui⁹ occasioē excellenter ⁊
tutē charitatis cōmendans.

Vid enim pre

q̄ ter salutē tuā o hō deus q̄rit a te?
Si aut̄ neglexeris ⁊ salu⁹ fieri nolu
eris. rectasq; dei vias nō ambulaueris nec mā
data ei⁹ custodieris. temetipm̄ inficis: ⁊ a cele
sti thalamo tute expellis. De⁹ sp̄uscūs sol⁹ si
ne p̄ctō p̄p̄ te p̄prio filio nō pepcit. ⁊ tu infes
lix tui nō misereris. Exp̄giscere itaq; a somno
tuo parūper. Misere de ap̄i os tuū obse
ra eū. proijce ab te onera p̄ctōꝝ. Ora fre
quent sine cessatioē lachrymas funde: molli
ciem aīe fuge. negligentia execrare. malicia
nō ama. Ama vō māsuētudinē. dilige p̄tinēti
am: meditare psalmodiā. Festina / ora frater
donec tibi datū ē tps. Dilige dñm ex tota aiā
tua: ⁊ sic ille dilexit te. Esto tēplū dei: ⁊ de⁹ ex
cellus habitabit in te. Aiā em̄ h̄ns deū i se: tē
plū dei ē. Diuina etiā mysteria celebrant i ea.
āgeli ⁊ archāgeli letant ei: ⁊ frequent eā visi

tare festinant. q̄ habitāte deo i aiā. angeli festi
nant honorare eā vtpote dei tēplū effectā. Be
atus vir q̄ deū ex toto corde dilexerit. ⁊ mun
dum istū ⁊ oīa q̄ in eo sunt tota vtute odit: vt
te solū sc̄m possideat. p̄ciolaz margaritā ⁊ vi
te sue thesaurū. Si q̄s itaq; sincere diligit de
um. h̄ p̄satio nō ē i fr̄is. s̄ i sursum ē sp̄: vbi ⁊ aiā
ei⁹ desiderat ⁊ mēs ē. vñ ⁊ dulcedinē sentit. et
lumē accipit. ⁊ charitate dei p̄fruit. Clere em̄
dilectio dei: gr̄a ⁊ dulcedie plena ē. Et bt̄s q̄
gustauerit eā: nec ē exsatiat⁹ ab ea. Nā de dul
cedine charitatē dei: q̄s putas ē q̄ digne pos
sit exponere? Paulus ap̄ls q̄ gustauit ⁊ reple
tus ē ex ea clamat ⁊ dicit. Neq; altitudo neq;
p̄fundū neq; ip̄a vita. neq; mors. neq; futura
neq; āgeli. neq; p̄ncipat⁹. neq; p̄tates. neq;
creatura alia pot̄it nos separe a charitate dei
q̄ ē in ch̄sto iesu dño n̄ro. Ignis em̄ imortalī
tatē ē charitas dei. sp̄s op̄at i aiā. Qui dilexe
rit eā illuminationē gr̄am ⁊ vtutē: sensum ei⁹
eleuat a fr̄is ad celū. vt oīa q̄ frena sunt odio
habeat. ⁊ solū deū vite sue auctore p̄teplect̄ et
diligat. Sz ⁊ scōꝝ aīe exēplo suo nos doceant
q̄ de ip̄a charitate nihilomin⁹ sic ap̄ls gustaue
rūt. Adhōlle vinculū ē charitas dei. ⁊ gladius
vtriq; acut⁹. nō pōt eā icidē. Semper em̄ tirā
ni scōꝝ martyriū mēbra secabāt. ⁊ charitatem
dei q̄ i illis redū dabat secare nō poterāt. O
mollissimū charitatē dei vinculū stupor⁹ ⁊ mi
raculi plenum qd̄ nec secare potuit nec solui.
Bis acut⁹ gladi⁹ illd̄ nō secuit: flagras ignis
nō soluit. Adhēbra secabant. charitas nō seca
bat. Lōburebant viscera: ⁊ vincula nō solue
bant. Demergebant itex i p̄fundū scōꝝ cor
pora: ⁊ charitas dei non potuit aliqū mergi.

Quis putas nō amiret de h̄ vinculo charita
tis. Quicūq; p̄ puro ⁊ sincero corde dilexerit
talē charitatē h̄re p̄bat. h̄ h̄c aut̄ charitatē de
dit de⁹ eccl̄ie sue: vt ip̄a semp̄ exornet ⁊ polle
at. h̄ec charitas. pign⁹ dei i n̄ris aiab⁹ existit.
h̄ec charitas colūne firmamētū ē diligētibus
deū. h̄ec charitas vnigenitū dei filiū / ad nos
de celis attraxit. Prop̄ h̄c charitatē de⁹ hō
fact⁹ ē. p̄p̄ h̄c charitatē aiā sp̄osa ch̄sti effe
cta ē. ⁊ p̄ ea ip̄assibil⁹ passus ē. p̄p̄ h̄c charita
tem paradysus referat⁹ ē. prop̄ h̄c charitatē in
corpore icarnat⁹ ē. prop̄ h̄c charitatē iuisi
bilis visibil⁹ ē. Sine hac charitate si fuit aiā. nō
placebit i ea de⁹. nec delectabit sup̄ ea. Quis
putas digne pōt v̄l sufficit glorificare ⁊ collau
dare deū saluatore. q̄ nob̄ tāā gr̄a tribuit. p̄
pter suam ineffabilem bonitatem.

Ca. V. Exponēs p̄siliū auctoris p̄sulētis

deus ap̄ls elegas.

ut festinem⁹ digne pñari fm di volūtate / sol-
liciteq; p salute nra i ofonib⁹ / ieiunijs vigilijs
z lachrymis nos exerceam⁹ : vt fiduciam hñe
possim⁹ i illa tribili hora iudicij: pctōres q̄ ad
cōpūctionē icitāt⁹ : z ea de cā mltis pñijs cō
punctionem extollentis.

Charissimi frēs

C audite bonū pñiū pusillanimitatē
mee. Festinem⁹ sp donec tps ha-
bem⁹ / pñari caste z sobrie z digne dō. vt spñs
scūs habitet i nob⁹ : z xpī charitas repleat nos
z volūtas ei⁹ p oīa pficiat i nob⁹. Nō habeam⁹
aliā sollicitudinē dilectissimi frēs: nisi hāc solū-
mō / qlī aīa nra iueniat i illo lumie cū oībus
scīs. Nō colligem⁹ / nec vincia⁹ eā i frenis ne-
gocijs. nec sollicitudinib⁹ possessionū z pecu-
niarū. s̄ exornem⁹ ofonib⁹ z ieiunijs. vigilijs
z lachrymis. vt iueniat q̄tulacūq; fiduciā in
hora illa tribili z tremēda. cū oēs aīe cū timo-
re z tremore assistūt: cū electi a pctōrib⁹ sepā-
tū statūt oues a dextris / z hedi a sinistris. Cre-
dite mihi frēs mei. q̄ i pñio ē aduent⁹ dñi. in q̄
reddet vnicuiq; fm opa sua. Scīs q̄dē z ele-
ctis suis requiē z leticia: pctōrib⁹ xō z q̄ eū ex-
acerbaueſt / supplicia z tormēta. Brūs hō q̄ i-
uenerit fiduciā i hora illa: z q̄ audierit brāz vo-
cē illā. venite bñdicti pñs mei. p̄cipite regnū
q̄d vob patū ē ab origine mūdi. Tūc iusti cu-
se i lumie viderit i illa ienarrabili glia: inf se-
meritōs singuli obstupeſcēt z dicēt. Putas ip-
se ego sū. Et quō huic glie dign⁹ iuet⁹ sū. An-
geli etiā accedētes cū gaudio magno ad scōs
enarrāt eis pñatōes eoz imaculatā / pñetia
vigilias. ofones. volūtaria paupratē: q̄d solū
mercari sūt. Adodic⁹ labor est iſtitutiōis nre
frēs charissimi: z magna ē req̄es. Paruo tpe
ē afflictio pñetie. z retributio ei⁹. i. delicie pa-
radisi / z exultatio z leticia i ſecū ſcī pmanet.
Quicūq; sibi pñi⁹ ē q̄d peccauerit dō. z p ne-
gligētiā suā z volūtate peccauerit. donec tps
ē ex affectu lachrymas fundat / z iugis defleat.
Per lachrymas z remissionē pctōz. z leticiaz
cordis iueniet. Possideat z cōpūctionē cor-
dis. lauet p singulas noctes lectū corporis sui.
Putat⁹ ne hētis expiētiā lachrymaz dilectissi-
mi frēs. Putat⁹ ne illūinat⁹ ē aliq; vñm ab illa
grā cōpūctiōis. q̄ fm deū ē. Credite mihi frēs
nō ē i frī dulci⁹ sup grā lachrymaz. Si q̄s i ofo-
ne sua deū p̄replat⁹ / illū sp desiderās. lachry-
marū dulce die satiat⁹ ē. z hmōi eleuat⁹ ē a ter-
ris. tot⁹ extra corp⁹ i celo ē. Et q̄d dico ē cor-
pus. Tot⁹ celest⁹ ē z i iuenit⁹ pñatio ei⁹ i frīs

hmōi cū deo loq̄t⁹ i xpo illūinat⁹. i scōspū scifi-
cat⁹. Grāde miraculū. vt hō fra z cinis: in sua
purissima ofone cū dō fabulet⁹. Brūs hō q̄bz
cōpūctionē iugis fm deū. Cōpūctio frēs. sani-
nitas aīe ē. illūinatio mētē. Cōpūctio frēs. re-
missionē delictōz nob p̄q̄rit. Cōpūctio frēs ie-
sumyngēnū facit i nob hitare. cū eū deside-
ram⁹ z q̄rim⁹. Volo vob frēs enarrare potē-
tiā lachrymaz. Anna p lachrymas a dō samu-
elē ppham accepit: ad ſolimitatē z gliationē
aīe sue. Abulier⁹ etiā peccatrici dbita i domo
simōis a xpo dñō dimissa sūt: q̄ lachrymis pe-
des ei⁹ rigabat. z crine tergebāt. Grādisx⁹ ē
lachrymaz. mltiq; pualēt lachryme fm deū.
Fiduciā dñi sp acq̄rūt lachryme. sordidas co-
gitatiōes expellūt: nec p̄ximare eas pmittūt
aīe cōpūctionē cordis hñti. Quid bñtudine
pōr hac eē ſblimi⁹. q̄ cū ipm deū aīa i ofone p-
pria p̄replat⁹. Nā cū eū desiderat ei⁹ sp famu-
lat⁹. thesaur⁹ i deficiēs ē cōpūctio cordis. Gau-
dio ineffabili exultat aīa: q̄bz cōpūctionē cor-
dis. Cōpūctionē xō dico i vñi⁹ diei: s̄ q̄ dieb⁹
z noctib⁹ puritate aīe tāq; fons exuberat / et
abūdat. Fōs em purissim⁹ ē cōpūctio cordis
irrigās sp plātaria fructifera aīe. Plātaria at
fructifera dico xtutes aīe. grām pñie. et opa
bona q̄ assidue lachrymis irrigāt⁹ z fructū af-
ferūt bonū z vtilē. Sp q̄ ſcē plātatiōes tue irri-
gent⁹ a te. p bñdictionē grā dñi. Qd cū fuit fa-
ctū creſcēt q̄ridie: z fructū dabūt in tpe suo.

La. VI. Inducēs auctorē negligētiā z mi-
seriā suā pñetē: alioſq; ne ipm imitēt autētē:
z vt dñm p se oret deſcātē: atq; cū grātiatio-
ne librum hunc concludētem.

Ergo imitator

N mei exiſtas pctōr⁹ z desidiosi: sp dicē-
tis z nūq; faciēt⁹. Adollicia em plen⁹
sūt negligētiā coop⁹. n hñs cordis cōpūctio
nē. nec purissimā ofonē. Agſco aut meipm sp
pctōzē / sp timētē futurū iudiciū. nullā excusa-
tionē p negligētiā hñtē. Obſecro vos frēs ca-
rissimi / q̄ deū timet⁹. z sp q̄ illi placita sūt faciēt⁹
vt oretis. p me exiguo z pusillo. vt veniat sup
me celest⁹ grā. z ſalueſ aīa mea. atq; iueniam
mīam i die illa tribili. qñ veniet dñs reddere
vnicuiq; f3 opa ei⁹. Bñā mīscōi dō nro. z imor-
tali / q̄ os nrm apuit p grāz ad meditādū xba
iudicij ei⁹. z dilectiōis atq; cōpūctiōis q̄ sunt
edificia aīe. firmamētū cordis. mēt⁹ illūinatio.
vt oīs aīa q̄ h meditāt⁹ thāt ad vitā etnā. amē

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi.
Liber de die iudicij feliciter explicit.

Sancti viri et sub-

limis ingenij acumine vigentis/ Effrem diaconi/ Librorum p capitula distinctio ordinata/ cum eorum que in ipsis continent summaria expositione.

Liber primus de compunctione cordis per xiiij. capitula distinctus est.

Capitulum I. Premittit placitum auctoris p animam sue/ institutionisq; patrum suorum vulneribus/ cum eiusdem institutionis descriptione/ et accusatione/ atq; reprehensione vite et institutionis sue/ fratrumq; suorum.

La. II. Accusat duriciam cordis nostri/ tarditatemq; nostram ad compunctionem/ persionem et penitentiam/ cum exhortatione ad hominem agenda/ et doctrina quomodo agi debeant. exemplo patrum confirmans/ et ad aliorum imitationem nos puocans.

La. III. Exhortat nos ad mundificationem tam ppter celestia bona nobis promissa/ q; ppter cauenda picula diei iudicii improprie superuenientis/ quemadmodum in diebus/ hoc corripit timorem ex scripturarum completionem exaggerans.

La. IIII. Persuasive concludit vt volens saluari pperet et festinet/ pulcherrimas ad hoc inducens similitudines/ comparationes atq; rationes. cum incussione timoris/ ppter carnales passionem et vitia nostra/ subiungens tandem doctrinam qua cogitationes cordis agnoscere possint.

La. V. Excludit errorem/ ne quis putet passionem supradictas esse naturales/ ostenditq; ex comparatione libere voluntatis ad agricolam. quomodo circa hominem passionem voluntas inserat aliquando virtutes optimas/ aliquando consuetudines pessimas: quomodo etiam diuinas scripturas habeat. p piliatoribus/ quos si deserendo oberrauerit. et penitens ad legislatorem recurrerit/ cum pietate suscipiatur.

La. VI. Occasione pactorum gratias agit. commendatq; diuinam clementiam/ benignitatem/ et misericordiam. cum commemoratione plurimorum dei beneficiorum. vt ad eius dilectionem nos puocet.

La. VII. Acriter increpat eos ignauia qui huic seculo renuiciauerunt. et tamen carnalia et terrena requirunt. multis eos comones/ exhortans et terrenis rationibus exemplis atq; piculis. vt ad compunctionem et penitentiam incitent.

La. VIII. Inducit ex superiorum recordatione compunctionem et querelam auctoris miseriam suam confitetur. et misericordiam dei/ fratrumq; suorum preces implorat. sollicitudinemq; carnalem

dissuadetis. et ad negotiationem spiritalem atq; vite et negotiorum nostrorum rationem p singulos dies faciendam exhortantis.

La. IX. Exhortat vt tribulationes mundi patienter tolerant. et ne spes in temporalibus/ sed in deum amatoris hominum benignitate ponatur. quod cuncta bona largitur. et labores mercede non fraudat. p hoc puocans nos ad vigilantiam/ vt adueniente sponso et alijs in regnum susceptis. nos excludamur/ et postea negligentiam nostram frustra defleamus docet quod quomodo deum inuocare debeamus. et perfectos viros imitari. corpus ad carnalia non assuescere. discretionem nihilominus circa eius castigationem obsequare. amonens tandem vnumquemque ita debere incipere. vt possit inceptum perficere.

La. X. Cleros et perfectos monachos commendat/ et ad certamen puocat. pigros p aptam similitudinem confutat/ ostenditq; ex comparatione monachi ad militem/ quem segnis et negligens a diabolo vincat. vigilans vero p gratiam dei adiuetur. occasione cuius tandem diuinam gratiam plurimum commendat.

La. XI. Inducit inuitationem auctoris auxilium spondetis et ad ablationem vitiorum persuadentis. et vt ad ipsum inclinent inuitati: exptus se consiliatore. prestantis et offerentis/ consuletisq; vt ad perfectam singularisq; pudicie virtutem se pparare festinent. quam excellenter commendans. pulchras inducit similitudines. tandem eos desens. quod illam habuerunt et perdiderunt.

La. XII. Dictorum occasione exhortat eum quod practica pudicie et castitatis virtutem habet. ne illam amittat tradendo se in vincula inimici idoneum exemplum adducens. atq; demonstrans. quomodo hec virtus liberari possit/ ita vt nihil ei nocere valeat.

La. XIII. In persona auctoris glorificat et magnificat deum amatorem hominum. multisq; deuotionis deprecationibus benignitatem eius p mentis illuminatione vulnerum suorum sanatione/ ac gratie collatione interpellat.

Sancti Effrem Liber secundus de compunctione in. V. capitula diuiditur.

Capitulum I. Inuitat nos ad compunctionem et docet quomodo ad illam perueniat. prohibetq; negligentiam ac pusillanimitatem. et exhortat vt deum inuocemus. fiducialiterq; ei seruiamus. corda nostra sanctificemus. nobis inuicem ignoscamus/ atq; de perfectione nostra non presumamus. pulchre tandem monachum agro seminato compans.

Tabula

La. II. Excitat nos ad vigilantiam in bellis certamine infirmitatibus nostram consolatur ex virtute domini qui est agonista nostrus atque exhortatur ad mutuū adiutorium. ut sic in vnu inuicē spirantes/ aduersariū nostrum perficiamus ac superemus/ et deum honorificemus. Et ob hoc cōmēdat multitudinem monachorum simul deo militantiū/ multis rebus tam multitudinem monachorum quā singulos monachos compando.

La. III. Exhortatur ad temptationes sustinendas et inducens ea in quibus consistit gloriatio monachi: docet quomodo is qui virtutibus occupatus est pulsare debeat ad ostium domini: qui non deerit/ si pulsans perstiterit/ sed misericorditer subuenit.

La. IIII. Beatificat digne deo milites et coronā eterne beatitudinis promerentes/ excludensque negligentium exculationes/ et pluribus eos rationibus terrenis/ ad vigilantiam et compunctionem prouocat.

La. V. Suadet occasione dictorum ut impotente deū deprecemur quatenus nos liberet a futuris malis et regni sui principes faciat/ plures adducens cōpuncti cordis obsecrationes/ petitiones atque supplicationes quibus exorandus est dominus.

Sancti Effrem Liber

de Iudicio dei/ et resurrectione. de regno celorum et de mundicia anime. V. continet capitula.

La. I. Exhortatur nos/ ut mentes nostras preparamus et emundemus insistamusque ut celestia sapiamus et eterna sectemur. ad illasque promissiones tendamus de quibus omnes sancti suspirauerunt iudicii die expectantes. conditiones illius diei atque iudicii exponens.

La. II. Exrememoratione diei iudicii excitat nos ad vigilantiam et ad imitationem sanctorum patrum/ ut a prefamilias christo domino in eternam mansionem recipi mereamur/ multas illius mansionis conditiones exponens.

La. III. Exhortatur nos ad preparationem illius terribilis examinis/ in quo omnes actus nostri/ cogitationes eloquia arguentur. ut etiam ideo temporalia et terrena atque transitoria non queramus. sed intuitum nostrum ad sanctos deflectamus. quod propter celestis patrie desiderium prima sunt perpassi. quos si imitati fuerimus/ cum ipsis quibus cōregnabimus.

La. IIII. Prouocat nos ex dictis ut festinemus ne ab illis eternis bonis excludamur. et ne sempiterna picula incidamus/ si negligētes fuerimus/ occasione illius tandem in ultima picula

et supplicia damnatorum explicans.

La. V. Inducit auctorem miseriam suam deplorantem/ fratresque suos rogantem. ut orent et pro eo et seipsum/ quatenus futura illa mala effugere possint/ celestiaque gaudia consequi. que breuiter et summatim cōmemorat.

Sancti Effrem Liber

de Beatitudine anime per. III. distinguit capitula.

La. I. Adultos in diuersis virtutibus et bonis exercitiis se occupantes/ beatos predicat. negligentesque ex metuenda mortis hora et egressu anime de corpore pterret.

La. II. Causa predictorum nos exhortatur ad odium mundi et dilectionem christi. obsecransque ut intente domino seruiamus et non mundo quod plenus est laqueis mortis. ut etiam ob id animas nostras ornemus peninis sancte conuersationis/ quibus possimus laqueos istos in quorum medio ambulamus vitare. excitans nos post hec ad vigilantiam/ spem longe vite penitus excludens.

La. III. Propter prememorata piculosaque temporalia ventura/ ac etiam presentia mala que quotidie crescunt et in peius proficiunt/ amonet ut diem mortis atque iudicium futurum semper ante oculos habeamus/ ostendit quoque quis illa effugere possit. et qua de causa multi in ea incidunt. negligentiam nostram reprehendens/ multisque argumentis diligentiam suadens et ad sollicitudinem incitans.

La. IIII. Ex eo quod iam hora diei undecima est/ et vie nostre cursus longissimus/ incutit nobis timorem et ad vigilantiam excitat/ de effugatione etiam et expulsionem charitatis nos accusat. docetque quid agere debeat qui celestis esse desiderat. et pulchram ad hoc adaptat similitudinem.

Sancti Effrem Liber

de penitentia. V. comprehendit capitula.

La. I. Ex pietate domini nostri iesu christi qui de sinu patris descendit ut peccatores ad penitentiam vocaret et male habentes sanaret multis rationibus incitat sauciaturū peccatorem ut pro vulnere suorum sanatione ad medicum benignissimum et promptissimum festinanter accedat. qui propter multam suam bonitatem statim inuenitur ab inquirentibus se.

La. II. Ex cōmemoratione charitatis benignitatis et misericordie dei/ diligenter nos exhortatur/ ut in hoc seculo penitentiam agere

Tabula

conemur/ eo q̄ in alio seculo quod omnibus malis repletum est. fructuosa penitentia agi nō potest.

La. III. Superiorum exhortationum causam exponit iterūq̄ suadet vt transitoriū vanumq̄ hoc seculum/ & que in eo sunt contemnamus quēadmodum multi sancti iusti fecerunt/ qui nunc paradisi delicijs fruuntur/ cōfutans ex hoc illoz errorem qui huic seculo vano & illis que in eo sunt adherent: & multipliciter ip̄is timorem incutiens.

La. III. Ex recordatione predictorum ad huc amplius peccatorem perterret & amonet vt quādiu tempus hīc dat̄ ad beatitudinem dei percipiendam se paret ostenditq̄ ob hoc qui diuina beatitudine digni sint: & mercedē atq̄ gaudia illoz exponit.

La. V. Inducit auctorem ob timorem sup̄ memoratorum conquerentem & semetipsū deplozantem/ deumq̄ obsecrantem vt in hora aduentus eius nō indign⁹ inueniatur: ne auditurus sit formidandam illam sententiāz discedere a me operarie iniquitatis. nescio q̄ sis. sed vt gratia miserationis sue ipsum saluet & in paradysum deliciarum inducat.

Sancti Effrem Li.

ber de luctamie spiritali p. III. capla diuisus ē
Caplin. I. Ex celestibus & eternis bonis luctatoribus & victoribus promissis prouocat nos ad certamen spiritale/ docet etiā q̄b⁹ armis indui debeat is qui victor cupit existerē: & que fugere cum oporteat/ ne armis spoliē ac maxime dissuadet vinum & ebrietatem/ p̄ que ipsa anima templum dei existens polluit subiungit quoq̄ mala que inde sequunt̄.

La. II. Ut imitatores simus sanctorū patrum qui purissimum dei templum extiterūt nos obsecrat/ vtq̄ p̄cipue exempla illoz sectemur. In ieiunio/ oratione ac ceteris hmoi cohortatur/ que etiā in orationibus cauenda & que seruāda sint aperit. Sollicitudines preterea hui⁹ mundi/ negligentiam atq̄ desidiam dissuadet & ad p̄parationē vt celestis regnum ad quod inuitamur possideamus nos incitat.

La. III. Ex multis que benign⁹ dñs noster pro nobis fecit vt ipsum quereremus/ excludit omnem excusationem negligentie nostre & post monita saluberrima. monachis & disci-

pulis christi congrua ad eius nos imitationē stimulat/ cōmemoratq̄ iterum pluribus q̄ pro nobis fecit atq̄ perpeffus est/ laudes ip̄i in persona auctoris refert & exorat vt post cōpunctionem & sanctimoniam in requiem paradisi suscipiat.

Sancti Effrem Li.

ber de die Iudicii. VI.

Caplin. I. Inducit Sanctū Effrem exhortantē & obsecrantem omnem sollicitudinē a nobis prouiciens/ ex eo q̄ nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta & bona opera que hinc detulerimus nobiscum Terrorem quoq̄ nobis incutientē p̄pter manifestationē coram iudice omnium que hic occulta sunt. quod apta similitudine declarat.

La. II. Arguit negligentiam nostram & ostēdit q̄uo iudex rationem pro hac negligentia exquiret improperans nobis omnia que pertulit vel fecit pro nobis.

La. III. Occasione dictorum conuocat nos & instruit q̄uo dominū adorare/ laudare & obsecrare debeamus.

La. III. Ex hoc q̄ deus nihil preter salutē nostram querit/ reuocat nos a negligentia & excitat ad vigilantiam & exercitium bonorum operum atq̄ dei dilectionē. & huius occasiōe excellenter virtutem charitatis cōmedat.

La. V. Exponit consilium auctoris consulentis vt festinemus digne conuersari fm̄ dei voluntatem/ sollicitēq̄ p̄ salute nostra in orationib⁹/ ieiunijs. vigilijs & lachrymis nos exerceamus/ vt fiduciam habere possimus in illa terribili hora iudicii. peccatores quoq̄ ad compunctionem incitatis. & ea de causa multis preconijs compunctionem extollentis.

La. VI. Inducit auctorem negligentiam & miseriam suam confitentem/ aliosq̄ ne ipsū imitentur auertentem & vt dominum p̄ se orent deprecantem atq̄ cum gratiarū actione librum hunc concludentem.

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi
Liber de die Iudicii feliciter explicit.

448305
94 9334

.....